GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

GŁOS LUDU

SOBOTA 17 MAJA 2003 roku

TEL./FAKS 597 450 252

nr 56

CENA 6 Kč

50-LECIE ZESPOŁU WOKALNEGO „GAMA"

REPRYZY nie będzie

Strona 3

NA ROPICKICH NIEUŻYTKACH POWSTAJE POLE GOLFOWE

Golf to nie tylko sport

Strona 5

STO LAT BUDYNKU BYŁEJ POLSKIEJ SZKOŁY W ŁYŻBICACH

JUBILEUSZ o symbolicznym znaczeniu

Strona 5

REWIA Z RECYTACJĄ, TAŃCEM I PIOSENKĄ

Dwa jubileusze

SUCHA GÓRNA (sch) - **Stulecie tzw. czerwonej szkoły oraz osiemdziesięciolecie przedszkola świętowali wczoraj i w czwartek przedszkolacy, uczniowie, byli i obecni pedagodzy, a także rodzice, dziadkowie oraz sympatycy polskiego szkolnictwa w Suchej Górnej.**

Jubileuszowy program młodzież zaprezentowała dwa razy - w czwartek z myślą o szkole, w piątek natomiast z myślą o przedszkolu. Zanim jednak na scenie auli szkolnej z barwną dekoracją autorstwa dwu uczennic kl. 9 pojawili się pierwsi wykonawcy, dyrektor szkoły i przedszkola, Apolonia Mrózek, przedstawiła historię obydwu placówek. Zaraz potem w jednoaktówce „Dziewczynka z tęczy" przewinęli się przez scenę wszyscy uczniowie klas 1-5 (to właśnie oni uczą się w 100-letnim czerwonym budynku) oraz przedszkolaki.

Od występu przedszkolaków zaczęła się również druga część programu jubileuszowego, w której pole do popisu znaleźli zwłaszcza ci najbardziej utalentowani uczniowie. Z wierszami, z którymi zakwalifikowali się do centralnych eliminacji konkursu recytacyjnego w Gnojniku, przedstawili się Michałek Miczka z przedszkola i Romek Mračna z kl.2, z piosenką w duecie Asia Gałuszka (kl. 4) i Halinka Siwek (kl. 5) oraz solo Tereska Tomasz (kl. 4) i Monika Juchna (kl. 9) wyróżniona w finale ostatniego Festiwalu Piosenki Dziecięcej w Hawierzowie. Tymczasem piątoklasiści z dużą dawką humoru recytowali „Włos" Jana Brzechwy, a starsze uczennice szkolnego zespołu tanecznego całej rewii tylko dodały na krasie. Nie mniej zresztą podobała się konferansjerka dziewiątoklasistów Doroty Mrowiec i Daniela Rzymana. Popołudnie jubileuszowe zakończyły przedszkolaki z piosenką dedykowaną mamom z okazji zbliżającego się ich święta oraz wspólną piosenką w wykonaniu wszystkich uczestników programu.

Kwiaty na ręce nauczycielek placówek świętujących jubileusze złożyła w czwartek dyrektor szkoły, zaś na jej ręce bukiet kwiatów wraz z gratulacjami przekazał starosta Suchej Górnej Jan Lipner oraz prezes Koła Macierzy Szkolnej Roman Filuś. Najstarszej byłej nauczycielce szkoły-jubilatki, Oldze Orszulik, wiązankę kwiatów wręczyli przedstawiciele zarządu MK PZKO, Edward Rychlik i Oton Rzyman.

▲ *Przedszkolaki śpiewają piosenkę o małych pieskach.* ▲ *Duet Asia i Halinka w piosence o fryzjerze.*
Fot. BEATA SCHÖNWALD

»Skotnica« wyjedzie do Rumunii

ORŁOWA-LUTYNIA (kor) - Zespół regionalny „Skotnica", który działa przy MK PZKO w Orłowej-Lutyni, wyjeżdża w najbliższy czwartek do Rumunii. Cztery dni spędzą orłowianie wśród rumuńskiej Polonii, w mieście Suczawa na Bukowinie.

Kierowniczka organizacyjna zespołu, Ewa Janiczek, poinformowała „GL", że „Skotnicę" zaprosił do Suczawy prezes Związku Polaków w Rumunii, Gerwazy Longher. „Weźmiemy udział w uroczystościach organizowanych z okazji 100-lecia założenia Towarzystwa Bratniej Pomocy i Czytelni Polskiej, które w Suczawie powstało jako filia Czerniowieckiej Organizacji Polonijnej, oraz rozpoczęcia budowy Domu Polskiego" - stwierdziła E. Janiczek.

Na uroczystości, które potrwają od piątku do niedzieli, zjadą Polacy z całej Rumunii. W sobotę - na jubileuszowym koncercie - zaprezentują Zaolziacy w 45-minutowym programie tańce orłowskie i górnicze. W niedzielę natomiast odbędzie się w suczawskim kościele uroczysta msza św. i poświęcenie tablicy pamiątkowej na Domu Polskim.

Po powrocie z Rumunii będzie można „Skotnicę" - oraz ich młodszych kolegów z dziecięcego zespołu „Skotniczka" - obejrzeć 1 czerwca na scenie darkowskiego uzdrowiska, gdzie na ostatnim koncercie tegorocznego Maja nad Olzą przedstawią „bulani moja". Pod koniec czerwca (24.-30.6.) wyjadą orłowianie do Polski na międzynarodowy festiwal folklorystyczny w Jarocinie, w dniach 10-13 lipca zaś na kolejny festiwal - tym razem na Słowację, do Keżmaroka.

WĘDRYŃSKI PEZETKAOWSKI ZESPÓŁ TEATRALNY ZAPRASZA

Sto lat z Melpomeną

WĘDRYNIA (db) - **Około stu aktorów - byłych i obecnych - wielu współpracowników, sympatyków, sponsorów i gości zespołu teatralnego MK PZKO w Wędryni weźmie dziś w miejscowej „Czytelni" udział w uroczystym spotkaniu z okazji 100-lecia ruchu tetralnego w tej wiosce.**

Organizatorzy spotkania pod kierownictwem prezes zespołu Janiny Hlávki przygotowali na ten dzień m.in. prezentację nowej książki o teatrze oraz premierę nowego spektaklu.

Chodzi o popularną farsę angielskiego autora J. Brandona Thomasa „Ciotka Karola". Miejscowa publiczność mogła ją oglądać już w 1913 r. w wykonaniu aktorów-amatorów w miejscowej Czytelni Katolickiej. Wypada dodać, że nie był to jedyny zespół tego typu działający przed II wojną światową w Wędryni. Przedstawienia w języku polskim wystawiały również sekcje teatralne Związku Młodzieży Ewangelickiej, Macierzy Szkolnej, „Siły", „Sokoła" i KPC. W okresie powojennym natomiast teatr amatorski w Wędryni związany jest z działalnością PZKO. Ilość wystawionych w tym czasie tytułów grubo przekracza liczbę 100, a w ich realizację włączało się aktywnie ponad 200 osób, z których wymienić trzeba w pierwszym rzędzie Jerzego Ciencialę - długoletniego reżysera, który ma na swym koncie 75 wystawionych sztuk.

Z okazji jubileuszu MK PZKO wydało też książkę „Melpomeny wędryńskiej przypadki", autorstwa Kazimierza Kaszpera (z wykorzystaniem opracowań J. Ciencialy) przygotowaną do druku przez Jana i Bronisława Ondraszków. Jubileuszowe przedstawienie wyreżyserował natomiast Janusz Ondraszek, który wstąpi też w roli tytułowej.

Na dzisiejszym spotkaniu nie zakończy się wędryńskie teatralne świętowanie. Swojej wypróbowanej publiczności przedstawią wędryńscy aktorzy spektakl „Ciotka Karola" jeszcze dwukrotnie - w przyszłą sobotę i niedzielę o 16.00.

POGODA

SOBOTA - Pochmurno, przelotne deszcze lub burze. Temp. w dzień 19-23 st., nocą 6-2 st. C.

NIEDZIELA - Pogoda bez większych zmian.

– Po tej bójce już możesz zacząć pisać swój życiorys.
Rys. BRONISŁAW LIBERDA

GOŚCIEM BĘDZIE JERZY BUZEK

Śląsk a Unia Europejska

CZ. CIESZYN (kor) - W najbliższy czwartek przyjedzie z krótką wizytą na Zaolzie - czyli w swoje rodzinne strony, bo urodził się w 1940 r. w Śmiłowicach - były premier Rzeczypospolitej Polskiej, Jerzy Buzek. Gość z Polski zawita do Cz. Cieszyna na zaproszenie Stowarzyszenia Inteligencji Chrześcijańskiej (SICh), na którego piątym już spotkaniu wygłosi wykład pt. „Śląsk Cieszyński a Unia Europejska".

Spotkanie SICh odbędzie się w czwartek 22 maja o godz. 17.00 w Cz. Cieszynie - w sali Rady Kościelnej Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A.W. „Na Niwach". Będzie otwarte dla wszystkich ludzi dobrej woli.

O PRZYSZŁOŚCI POLSKIEGO SZKOLNICTWA Z WICEHETMAN JAROSLAVĄ WENIGEROWĄ

Droga dyskusji i poznania

Gościem ostatniego przed wakacjami posiedzenia Komisji ds. Mniejszości Narodowych Urzędu Okręgowego była m.in. wicehetman okręgu morawsko-śląskiego odpowiedzialna za szkolnictwo, **Jaroslava Wenigerowa**.

Po zakończeniu obrad redakcja „GL" poprosiła ją o krótki komentarz do ustaleń komisji. Przypomnijmy, że Urząd Okręgowy dopuścił możliwość, żeby stał się organem zakładającym polskie szkoły. Komisja ustaliła ponadto, że TNP przygotuje propozycje optymalizacji sieci polskich szkół.

„Urząd Okręgowy jest zainteresowany tym, by szkolnictwo polskie, jako rzeczywiście specyficzne w regionie, było zachowane" - podkreśliła na wstępie Jaroslava Wenigerowa. „Jesteśmy przygotowani do partycypowania w rozwiązywaniu tego problemu. W tej sprawie mamy dwa dokumenty strategiczne zasadniczego charakteru - roczną informację o stanie szkolnictwa w latach 2001/02, która traktuje także o szkolnictwie mniejszościowym, oraz długofalowy zamiar rozwoju systemu edukacyjno-kształceniowego, w którym szkolnictwo mniejszościowe jest pojmowane jako integralna część całości.

Zdajemy sobie sprawę, że do porozumienia w sprawie przyszłości polskiego szkolnictwa może dojść jedynie na drodze kompromisu. Na jednej stronie to kwestia ekonomiczna, która nie dotyczy tylko polskiego szkolnictwa, ale wszystkich szkół w regionie. Tak samo widzę (a to bez względu na to, jakich to szkół dotyczy) kwestię różnorodności oferty, jakości kształcenia. W tym aspekcie szkoły większe okazują się efektywniejsze.

Ciąg dalszy na str. 3

Fot. MARTYNA PAUDLOWSKA-OBRUSNIK

ISSN 1212-4222

▲ *Kierowcy przyjeżdżający do Trzyńca od Cz. Cieszyna już od miesiąca muszą korzystać z drogi przez Ropicę i Niebory - przez Baliny i Końską mogą jeździć tylko autobusy ČSAD. Podobnie jest w Lesznej, gdzie można dojechać albo przez Borek, albo przez Sosnę. Powodem objazdów są prace budowlane na nowej drodze przez Baliny i Leszną do przejścia granicznego z Polską. Dzięki temu, że trasa ta ma znaczenie euroregionalne, inwestor - Zarząd Dróg i Autostrad z siedzibą w Ostrawie - korzysta z dotacji Unii Europejskiej. Ograniczenia potrwają do jesieni. Na naszym zdjęciu prace na pierwszym odcinku w Lesznej - w tym miejscu nowa droga pobiegnie starym szlakiem, ale następny odcinek będzie już prowadził przez pola po nowo wytyczonej trasie.* ***Fot. DANUTA BRANNA***

PRZEDSTAWICIELSTWO SPOTKA SIĘ WE WTOREK

Rada o stacji benzynowej

JABŁONKÓW (kor) - Jak zapowiadaliśmy w poprzednim numerze „GL", majowe posiedzenie jabłonkowskiej rady miejskiej poświęcone było m.in. petycji mieszkańców w sprawie likwidacji stacji benzynowej przy Alei Pokoju. Gośćmi czwartkowego spotkania byli również członkowie komitetu petycyjnego z jego szefem Bogusławem Kaletą.

„Udało nam się wyjaśnić pewne sprawy i ustalić termin nadzwyczajnego posiedzenia przedstawicielstwa. Oprócz członków komitetu zaprosimy na nie również realizatora remontu stacji benzynowej oraz jej właściciela, a odbędzie się ono w najbliższy wtorek o godz. 15.00" - poinformował „GL" wiceburmistrz Stanisław Jakus.

ZEBRZYDOWICKI „ZŁOTY KŁOS" PO RAZ DZIESIĄTY

Nasi wśród laureatów

ZAOLZIE / ZEBRZYDOWICE **(kor) - Dodatkowe wolne majowe dni (kiedy to nie pojawił się „GL") oraz nadmiar imprez spowodowały, że z pewnym spóźnieniem udało nam się dotrzeć do informacji o tym, iż zaolziańskie zespoły i kapele folklorystyczne świetnie sobie w tym roku radziły podczas konkursu towarzyszącego Międzynarodowemu Przeglądowi Zespołów Regionalnych „Złoty Kłos".**

Jubileuszowa, 10. edycja przeglądu, miała miejsce w dniach 1-4 maja w Zebrzydowicach (w sobotę 3 maja kilka polskich zespołów mogli na rynku obejrzeć również mieszkańcy Cz. Cieszyna), a koncerty odbywały się w amfiteatrze tamtejszego zamku.

Konkursowe jury oceniło Zaolziaków wysoko. Jabłonkowska „Lipka" uplasowała się na 1. miejscu w kategorii zespołów dziecięcych, a oldrzychowicka „Tyrka" przywiozła wyróżnienie. Wśród zespołów dorosłych trzecią nagrodę przyznano „Oldrzychowicom", wśród kapel ludowych oceniono srebrnym laurem Kapelę „Olza", a brązowym „Nowinę". Świetnie spisali się śpiewacy w kategorii dziecięco-młodzieżowej: 1. nagrodę przyznano Filipowi Koziełowi z czeskocieszyńskiej PSP, 2. - Chrystianowi Heczce, 3. - Natalii Drong (oboje są solistami „Lipki").

A tak na marginesie - kierowniczka „Lipki" Krystyna Mruzek zdradziła na marsz przy okazji, że inny solista tego zespołu, Vojtěch Pazdera, wspólnie z Karolinką Bocek z bukowieckiego polskiego przedszkola (jest solistką młodszej siostry „Lipki", zespołu „Torka"), wyjadą już dzisiaj na finał konkursu „Śląskie śpiewanie", który odbędzie się w Łaziskach Górnych.

ZBIORY MULTIMEDIALNE CIESZĄ SIĘ POWODZENIEM

Muzyczne »smakołyki«

HAWIERZÓW **(wak) - Coraz liczniejszy zbiór książek o tematyce muzycznej i sztuce plastycznej, płyt kompaktowych i analogowych, a także kaset magnetofonowych mają do dyspozycji klienci działu zbiorów specjalnych (Czytelni Muzycznej) przy Miejskiej Bibliotece Publicznej w Hawierzowie, działającej przy ul. Pawłowa.**

„Przychodzą do nas ludzie w bardzo różnym wieku i o rozmaitych zainteresowaniach muzycznych. Są to często nauczyciele, księgowi, studenci" - powiedziała redakcji „GL" kierowniczka czytelni, Helena Nezvalowa.

Odwiedzająca ten dział młodzież przychodzi tu najczęściej po to, by posłuchać nowości. Przekonać się o tym, czy daną płytę lub kasetę warto kupić. Dysponuje też biblioteka ponad 40 fachowymi czasopismami, z których zwłaszcza młodzież czerpie informacje na temat ulubionych artystów. W przypadku wypożyczania kaset magnetofonowych, płyt analogowych należy wpłacić kaucję (10 koron za egzemplarz na dzień). Można również usiąść w wygodnym fotelu ze słuchawkami na uszach i posłuchać czegoś interesującego na miejscu. To już bezpłatnie.

Pod koniec roku 2002 hawierzowska biblioteka miała do dyspozycji 6 tys. książek, 700 kaset magnetofonych, 1500 płyt analogowych, 500 płyt kompaktowych, a także 200 kaset magnetofonowych dla niewidomych i niedowidzących. W rejestrze ma ponad tysiąc stałych klientów. W ciągu roku organizuje ok. 40 imprez. Są to m.in. koncerty, lekcje bibliotoczne, spotkania ze znanymi osobistościami świata kultury, wystawy.

WSPÓŁPRACA MA WIELE FORM

Dom dla psa

TRZYNIEC (db) - W miejskim schronisku dla psów będą mogły znaleźć tymczasowe schronienie również czworonogi znalezione na terenie Nydku. Trzynieccy radni zdecydowali się na podpisanie z nydeckim samorządem umowy na ten temat.

„Za przyjęcie 1 dużego psa zapłacą nydeczanie 90 koron na dzień, za mniejszego - 75 koron" - mówi członek rady miejskiej Jerzy Möhwald. „Umowa ta jest tylko kolejnym elementem wzajemnej współpracy obu miejscowości. Dla ilustracji przypomnę, że Trzyniec prowadzi na terenie Nydku Dom Pomocy Społecznej dla seniorów, nasze miasto było też poręczycielem przy przyznawaniu Nydkowi kredytu bankowego; wzajemne stosunki są więc na bardzo dobrym poziomie".

W trzynieckim schronisku dla psów zaewidowano w zeszłym roku 291 zwierząt, z czego 1/3 wróciła do właścicieli.

Nie sygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z satelitarnego serwisu informacyjnego Polskiej Agencji Prasowej.

■ TEMAT NA DZIŚ ■

Kiedy reforma odniesie sukces

Koalicja rządowa doszła do porozumienia w kwestii reformy emerytalnej – czytamy w prasie z początku tygodnia. Mało tego – znalazła wreszcie środek na wyrównanie deficytu systemu emerytalnego w postaci utworzenia fikcyjnych rachunków poszczególnych osób oraz... w postaci kolejnego podniesienia wieku emerytalnego. Tym razem dla wszystkich po równo – 63 lat dlą kobiet i mężczyzn.

W sytuacji panującego obecnie trendu starzenia się społeczeństwa zabieg ten co niektórym może jawić się jako logiczne posunięcie. Późniejsze przejście na emeryturę automatycznie spowoduje wzrost liczby osób w wieku produkcyjnym. Odtąd nie musimy się więc martwić, kto będzie na nas (emerytów) pracować. Proste i wcale niedalekie proponowanemu przez komisję rządu niemieckiego podniesieniu wieku emerytalnego zarówno dla kobiet i mężczyzn na 67 lat.

Zapoznając się przy okazji z zapowiadanymi cięciami w systemie państwowej pomocy socjalnej, odnosi się jednak wrażenie, że rząd, zamiast leczyć przyczynę starzenia się populacji, chce leczyć jej skutek. Trudno bowiem doszukać się prokreacyjnej motywacji dla młodych małżeństw w zapowiadanym skróceniu czasu trwania urlopu wychowawczego z czterech na trzy lata czy też w przyznawaniu zasiłku rodzinnego (přídávky na dítě) tylko rodzinom najbiedniejszym. Wysokość zasiłku rodzinnego już w przypadku średnio zamożnych rodzin nie jest wprawdzie sumą, która w zasadniczy sposób mogłaby mieć wpływ na decyzję typu mieć czy nie mieć kolejnego dziecka. Ale o rok krótszy urlop wychowawczy to bądź co bądź strata dwunastu wprawdzie niskich, ale pewnych dochodów. Ten aspekt reformy systemu socjalnego niewątpliwie odczują zwłaszcza te kobiety, które nie mają gdzie wracać do pracy albo które nie mogą liczyć na zbyt duże wynagrodzenie. Skończą się też prawdopodobnie czasy, gdy młoda mama mogła wcześniej podjąć pracę zawodową i skorzystać z pomocy babci. Zanim bowiem babcia osiągnie wiek emerytalny, wnuk będzie zasuwać do szkoły z tornistrem na plecach.

Nie należy się przeto spodziewać, że reforma finansów publicznych odbędzie się z korzyścią dla rodzin. Choć bez wątpienia rację mają ci, którzy twierdzą, że kto chce mieć dzieci, i tak je mieć będzie. A także ci, którzy liczą na konkurencyjnego ducha przedstawicieli klasy średniej, który sprawi, że zamiast rywalizować z sobą co do liczby samochodów przed domem, będą rywalizować co do liczby dzieci na podwórku. Wtedy nie będzie się już trzeba martwić o materialne zabezpieczenie emerytów oraz uciekać się do konieczności kolejnego podnoszenia wieku emerytalnego.

Wtedy reforma odniesie sukces.

BEATA SCHÖNWALD

MIĘDZYNARODOWE TARGI BRNEŃSKIE

Nie tylko dla kucharzy

OSTRAWA **(mro) - Jubileusz 75-lecia istnienia zarząd Międzynarodowych Targów Brneńskich postanowił uczcić zorganizowaniem nowej wystawy „G+H" - I międzynarodowych targów gastronomii, usług hotelowych i zbiorowego żywienia, które rozpoczną się 20 maja.**

Oprócz naszego kraju będą na nim reprezentowane Polska, Słowacja, Niemcy, Holandia, Włochy oraz Cypr.

Zdaniem Gabrieli Vargowej, menażerki projektu, jest to odpowiedź na podwojenie liczebności zakładów zbiorowego żywienia w RC w ciągu ostatnich 5 lat. Dziś w 40 tys. firm pracuje 160 tys. kucharzy, kelnerów i personelu pomocniczego. Zakłady muszą sprostać zaostrzającym się normom higienicznym UE i zamierzają inwestować w wyposażenie zaplecza technicznego. „Właśnie ten sektor oraz hotelarstwo są najmniej zadłużoną branżą w RC" - podkreśla Vargowa.

Przez trzy dni na terenach wystawowych będzie można m.in. oglądać nowe maszyny kuchenne, technikę chłodniczą, klimatyzacyjną, antywłamaniową, systemy kasowe itp. Eksponowane i degustowane mogą być wina, piwa, kawa, napoje bezalkoholowe.

Piątek, ostatni dzień targów, będzie przeznaczony dla publiczności (niższa cena wejściówki).

Z MYŚLĄ O MIESZKAŃCACH

Remont kina »Radość«

HAWIERZÓW (wak) - Budynek, w którym przed kilkoma laty znajdowało się kino „Radość", a od dłuższego czasu jest niewykorzystany, czeka remont i modernizacja. Projekt wstępny przewiduje, iż w przyszłości znajdzie się tutaj dział muzyczny Miejskiej Biblioteki Publicznej, Miejskie Centrum Informacyjne, sala muzyczna i teatralna oraz biura, a na parterze połączonym z tarasem - cukiernia. Prace budowlane, które pochłoną z kasy miejskiej ponad milion koron, rozpoczną się na wiosnę 2004 roku.

■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em

Prezydenckie pranie...

Władimir Putin, zanim został prezydentem Rosji, był w latach 1997-98 jednym z doradców niemieckiej spółki podejrzanej o pranie brudnych pieniędzy rosyjskich mafiosów - podał wczoraj moskiewski dziennik „Kommiersant". O podejrzanych interesach firmy, mającej siedzibę na południu Hesji, poinformowała we wtorek niemiecka policja kryminalna BKA, nie ujawniając jednak nazwy spółki ani nazwisk domniemanych współpracowników.

Według „Kommiersant", chodzi o rosyjsko-niemiecką spółkę deweloperską St.Petersburg Immobilieren und Beteiligungs AG (SPAG). Według niemieckiej policji kryminalnej, zarząd wspomnianej firmy jest podejrzany o „wyczyszczenie" wielu milionów euro dla potężnej grupy mafijnej z Petersburga. Pieniądze miały pochodzić z różnego rodzaju nielegalnej działalności, jak przerzut samochodów i ludzi, przemyt papierosów oraz wyłudzanie funduszy.

Pieniądze przekazywane były następnie do Rosji pod przykrywką inwestycji w sektorze nieruchomości. Policja niemiecka, jak pisze AFP, nie zdołała na razie ująć żadnego z podejrzanych.

Trudny powrót

Powrót do rodzinnej wsi w płn.-wsch. Tajlandii mężczyzny, poddanego w styczniu - jak sądzono - kremacji, wywołał panikę wśród mieszkańców. Ludzie z krzykiem uciekali na widok rzekomego ducha. Sprawa wkrótce wyjaśniła się - krewny nie wracał z zaświatów, lecz padł ofiarą omyłki, spowodowanej zgubieniem dowodu tożsamości, który chyba znaleziono potem przy ofierze wypadku w stolicy kraju.

Niepokój rodziny mężczyzny powracającego do świata żywych miał jednak także inny, finansowy aspekt. Jak napisał dziennik „The Nation", Thanom Wongsuphent miał zginąć w wypadku drogowym w Bangkoku, a jego ciało zostało spalone - mieszkającym na wsi bliskim przekazano tylko urnę z prochami. Rodzina natychmiast wystąpiła o specjalną zapomogę na pokrycie kosztów uroczystości pogrzebowych. Z funduszu pomocy wiejskiej przyznano jej na ten cel poważną sumę - równowartość około 500 euro. Gdy minął szok związany z powrotem krewnego, od rodziny zażądano zwrotu bezpodstawnie otrzymanych pieniędzy.

Ach, te psy...

Naukowcy z uniwersytetu w Zagrzebiu badali przyczyny przysporzonej korozji słupów linii elektrycznej w tym mieście i doszli do wniosku, że winne są psy. Urzędowi miejskiemu stolicy Chorwacji nie pozostało nic innego, jak zaapelować do mieszkańców, by wyprowadzali swoich czworonożnych przyjaciół w inne miejsca, gdzie podnoszenie przez nie nogi nie ma tak groźnych konsekwencji.

Niepoprawny minister

Estoński minister sprawiedliwości Ken-Marti Vaher podał się do dymisji pod naciskiem opinii publicznej, oburzonej popełnionymi przez niego wykroczeniami drogowymi. W miniony weekend Ken-Marti Vaher został zatrzymany przez policję za przekroczenie prędkości na drodze i ukarany mandatem. Estońska prasa ujawniła, że nie był to pierwszy tego typu przypadek. W ciągu siedmioletniego stażu za kółkiem Vaher 23 razy został przyłapany i ukarany przez policję za wykroczenia drogowe.

„Nie sądzę, by to, co zrobiłem, było w porządku i dlatego nie uważam, że powinienem być nadal ministrem" - powiedział Vaher.

50-LECIE ZESPOŁU WOKALNEGO „GAMA"

Repryzy nie będzie

Kiedy w maju 1953 roku Karol Janeczek wraz z kolegami poszedł do Edwarda Kaima, by ten poprowadził ich zespół muzyczny, nie oczekiwał, że rozpoczyna się historia najdłużej pracującej na Zaolziu grupy wokalnej „Gama".

„Już wtedy usiedliśmy sobie na brzegu Suszanki. Eda wyciągnął harmonię i zaczęliśmy nucić. Pierwsze piosenki, te frontowe z lat wojny, z angielskich szeregów Polaków. Potem były opracowania własne - »Hasło«, »Gama« ze słowami Józka Mackowskiego, »Musiałem cię zostawić, pojechać w świat daleki«" - wspomina Karol Janeczek.

Przez pięć dziesięcioleci repertuar „Gamy" urósł do imponujących rozmiarów - 400 piosenek. „Gdyby śpiewać je po kolei, to pewnie zajęłoby to dwa dni" - ze śmiechem mówią „gamiści". Wśród innych byłaby i popularna „Magdalenka" i inne swingujące rytmy - sygnał rozpoznawczy „Gamy".

Swingowanie w 1953 roku (w roku śmierci Stalina) wręcz wyzwalało duchowo. Pro-amerykańskie echa, choć powołujące się na polskość repertuaru (ten Edward Kaim czerpał najczęściej z katowickiej „Panoramy" czy krakowskiego „Przekroju") nie wszystkim przypadały do gustu. Publicznie mówiono o „egzotycznych opracowaniach" czy też o tym, że produkcje zespołu „pachną kawiarnią" i nie mają nic wspólnego z „naszą kulturą".

Ósemka suszan nie dała się zniechęcić. Choć parę razy przyszłość zespołu, z powodów personalnych, nie rysowała się wyraźnie. Po raz pierwszy, gdy w lutym 1954 roku Edward Kaim przeniósł się do Cz. Cieszyna. Wtedy pomogła nauczycielka muzyki Marta Bury - „Kobieta na schwał!" - wciąż tak mówią o niej. Do 1956 roku w garści trzymała swingujących panów. Potem był Erich Pająziora, Jan Holoubek (doktor nauk medycznych) i Zygmunt Pietraszek. Ten ostatni prowadził „Gamę" do przedednia jubileuszu 25-lecia. Nie doczekał gali - zaskoczyła go śmierć.

„Więc poszliśmy do Ericha Pająziora, by poprowadził nas chociaż do koncertu jubileuszowego" - mówi Włodzimierz Szostok. - „Poprowadził. Robi to do dziś. Każdy poniedziałek przyjeżdża z Ostrawy do nas. Półtorej godziny śpiewamy. Rzadko kiedy od razu po próbie się rozchodzimy. Posiedzimy, pogadamy. A i »półka« też się znajdzie - na dobry głos" - mówią wokaliści. „Teraz jest nas czterech i idzie nam to fajnie. Bo im starszy głos, tym lepiej śpiewa" - z przymrużeniem oka dodają.

„Dyrygent nas chwali" - wtrąca Henryk Pająziora. „Gdy było nas ośmiu, szczerze mówiąc, jeden liczył na drugiego. Głosy się przecież dublowały. Teraz każdy odpowiada za swój »odcinek«. Musi go znać na mur! Gorzej, gdy któryś z nas się rozchoruje - wtedy musimy odmawiać występów" - dodaje Karol Janeczek.

A zapotrzebowanie na występy niespodzianek. „Wiemy, że publiczność, która 7 czerwca przyjdzie do górnosuskiego Domu Robotniczego, chce posłuchać naszego żelaznego repertuaru" - podkreśla Henryk Pająziora. „Po raz ostatni, na żywo ofiarujemy jej wybór najlepszego, co Zaolzie od nas słyszało. Repryzy już nie będzie. Zamiast tego opublikujemy płytę CD i kasetę magnetofonową z pożegnalnym repertuarem. Potem można będzie nucić z »Gamą« we własnej kuchni. A historię górnosuskiej „Gamy" zamkniemy pieśnią »Żegnaj, żegnaj!«".

M. RADŁOWSKA-OBRUSNIK

▲ *„Gama" na ostatnim koncercie. Od lewej: Fryderyk Woźnica, Henryk Pająziora, Włodzimierz Szostok i Karol Janeczek.* ***Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBRUSNIK***

◀ *Z archiwum zespołu - „Gama" w pierwszym, niezapomnianym składzie wraz z dyrygentem Edwardem Kaimem.*

Droga dyskusji i poznania

Dokończenie ze str. 1

Od styczniowej wizyty wiecpremiera Petra Mareša stworzyliśmy już funkcję koordynatora ds. mniejszości narodowych, przygotowani jesteśmy do koncepcyjnej dyskusji o polskim szkolnictwie, o jego liczebności.

W czasie obrad komisji przedstawiciele TNP - Małgorzata Rakowska i Stanisław Folwarczny przyjęli moje argumenty. My wysłuchaliśmy ich. Wszyscy uczestnicy zgodzili się z tezą, że okręg jest gotów zaangażować się w tę sytuację i to jest właśnie droga do zachowania polskiego szkolnictwa w określonych centrach. Te centra nie dotyczą jednak najmłodszych uczniów - tu okręg zapewnia swoje poparcie dla szkół małoklasowych, także czeskich.

■ ■ Więc do jakiejś koncentracji miałoby dojść, ale po uwzględnieniu poglądów środowiska nauczycielskiego polskiej mniejszości i osiągnięciu konsensu...

- Tak. Aby koledzy pedagodzy z polskiej mniejszości byli zaangażowani w ten proces od początku. Nawet w protokole obrad komisji zabrzmiało, że to właśnie oni zaproponują koncepcję optymalizacji tej sieci. Na podstawie ich opracowania będzie podejmowana decyzja.

■ ■ Jest tajemnicą poliszynela, że obecnie Urząd Okręgowy przeżywa kłopoty finansowe związane z niedoskonałościami reformy administracji kraju. Jakie są szanse na przejęcie przez okręg statusu założyciela polskich szkół?

- Przykładowo staliśmy się założycielem sportowego gimnazjum we Vrbnie pod Pradziadem. W przeciwnym razie byłoby to gimnazjum gminne. Tak więc chodzi o polityczną wolę przedstawicielstwa, że ze swojego budżetu da 2 mln koron na koszty utrzymania tej placówki.

■ ■ Tak więc w przypadku polskich szkół jest wola polityczna do podobnego posunięcia?

- Tak jest. Wszyscy ludzie w przedstawicielstwie zdają sobie sprawę, że mamy w okręgu szkolnictwo mniejszościowe. Oczywiście sporo zależeć będzie od osób przygotowujących dokumentację i argumenty, które będą przemawiać za ratowaniem polskiego szkolnictwa. My chcemy to zrobić - mamy to w swoim długofalowym planie. Potem zaś muszą się znaleźć środki finansowe z budżetu na utrzymanie tych szkół. Póki co, koszty bezpośrednie pokrywa ministerstwo szkolnictwa.

Dla mnie ważna będzie poważna, uczciwa, dobrze przygotowana dokumentacja tego, jak by to szkolnictwo miało wyglądać. Jakie to miałyby być centra, gdzie, w jaki sposób miałyby być opłacane autobusy dojazdowe dla uczniów. Dlaczego się w to angażujemy, dlaczego gminy nie mogą udźwignąć szkolnictwa mniejszościowego. Chodzi o odpowiedzi na te pytania - szczegółowe ich rozpracowanie i uargumentowanie. Takie, abyśmy potem to mogli przedstawić komisji szkolnej, komisji ds. mniejszości narodowych, radzie okręgu, przedstawicielstwu, które w tej sprawie podejmie decyzję.

■ ■ W jaki sposób państwo miałoby pomóc w tym dziele zachowania polskiego szkolnictwa?

- Dziś gros odpowiedzialności spoczywa na barkach państwa. I choć założycielem szkoły jest gmina, to przecież finansowanie szkolnictwa mniejszościowego, za pośrednictwem podwyższonego normatywu, jest na barkach państwa.

■ ■ Żadnych ekstra środków finansowych nie oczekujecie od państwa w przypadku, gdyby okręg stał się założycielem polskich szkół?

- Na pewno nie na utrzymanie szkół. Nie wiemy, jak zakończy się debata o ustawie o przerozdzielaniu podatków. Pieniądze na utrzymanie szkół mniejszościowych musielibyśmy dawać. Pokrywanie bezpośrednich kosztów i podwyższony normatyw, póki co, idzie z ministerstwa. W każdym bądź razie teraz polskie szkoły są finansowo zabezpieczone.

■ ■ Tak więc w najbliższym czasie nie liczycie się z możliwością zamykania polskich szkół?

- To wszystko zależy od założycielskiego organu - teraz gminy czy miasta. Jeśli chodzi o ostatni taki przypadek- karwiński, jestem poinformowana o tym, że koledzy z polskiej mniejszości narodowej krytykowali sposób przeprowadzenia tego łączenia, a nie jego merytoryczną stronę. Oczywiście my nie możemy wkraczać w kompetencje samorządów.

Od siebie dodam, że w przypadku, gdy okręg przystępuje do połączenia szkół, to zawsze przebiega to na podstawie harmonogramu, w konsultacji ze szkołami zainteresowanymi, związkami zawodowymi, stowarzyszeniami społecznymi itp. Idzie się drogą negocjacji.

■ ■ Może byłoby celowe, aby członkowie komisji ds. mniejszości narodowych okręgu naocznie zapoznali się z sytuacją panującą w polskim szkolnictwie w RC...

- To zależy od komisji. Jeśli koledzy z TNP przygotują propozycje, ja nie widzę nic, co by temu przeszkadzało. Wszystko rozwiązać można w drodze dyskusji i wzajemnego poznania się.

M. RADŁOWSKA-OBRUSNIK

ALICJA KLIMEŠ: „SĄDY SĄ PO TO, BY NAS CHRONIĆ, NIE PO TO, ŻEBY SIĘ ICH BAĆ" **(11)**

Przychodzą ludzie do sądu...

Kontakt z prawnikiem, zwłaszcza zaś z sędzią, nie należy do przyjemnych. Aby go naszym Czytelnikom ułatwić, redakcja zdecydowała się na druk cyklu luźnych wypowiedzi prawniczki, JUDr Alicji Klimešowej.

Opłaty sądowe

Jeżeli czegoś chcemy od sądu, czyli od państwa, to musimy za to zapłacić. Wysokość opłat sądowych dokładnie określa wielokrotnie zmieniana ustawa nr 549 z roku 1991 Dz.U. Z reguły to powód uiszcza opłatę sądową. Ogólnie opłata wynosi 4 % od wartości wnoszonego roszczenia. W naszym wypadku, kiedy wnosimy o zasądzenie kwoty 20 000 koron, to opłata wynosi 800 koron (4 %). Prócz tego są opłaty ryczałtowe. Np. opłata za rozwód małżeństwa wynosi 1000 koron itp. Najmniejsza opłata to 600 koron. Chodzi o to, aby tą minimalną stawką zniechęcić do wnoszenia pozwów o bagatelne roszczenia finansowe.

Jeżeli przedmiotem sporu jest nieruchomość, to opłata sądowa wynosi 3000 koron za poszczególną nieruchomość. Jeśli jednak domagamy się zapłacenia ceny kupna nieruchomości, to wysokość opłaty określana jest według stawki procentowej.

Zatem zgodnie z ustawą, na początku przewodu opłatę płaci powód. O ile powód jest zwolniony od opłat sądowych, zasądza się po przewodzie opłatę od osoby, która nie jest zwolniona od opłat i spór przegrała.

Do wysokości 5000 koron opłaty wnosi się przez wykupienie znaczka skarbowego, opłaty wyższe niż 5000 koron przelewem bankowym. Opłatę należy wnieść jednocześnie z pozwem, ale jeżeli nie zrobi się tego, sąd upomni się o tę należność, wyznaczając ostateczny termin wpłaty. Zarazem nas poucza, że jeśli nie zapłacimy, to umorzy postępowanie. Decyzję o umorzeniu przesyła nam pocztą. Ale i wtedy mamy jeszcze szansę dodatkowo zapłacić. Mianowicie do dnia, w którym mija termin odwołania przeciwko decyzji o umorzeniu postępowania. Jeżeli zdążymy wnieść opłatę w tym ostatecznym terminie, to sąd uchyla swe orzeczenie o umorzeniu i kontynuuje przewód.

Czy mamy prawo do zwrotu opłaty po wygraniu sprawy?

Jeżeli sprawę wygramy, to sąd nam nie zwraca opłaty sądowej, ale w ramach zwrotu kosztów postępowania przez stronę przegraną opłata zostaje nam zwrócona przez pozwanego, który przegrał proces. Inaczej mówiąc, do zwrotu naszej wyżej wymienionej pożyczki w wysokości 20 000 koron z odsetkami dochodzą również koszty procesu sądowego. A do kosztów tych właśnie wlicza się również opłatę wniesioną przez powoda. Nie opłaca się więc zwlekanie ze zwrotem długów.

Warto jeszcze dodać, że jeżeli zapłacimy opłatę sądową, a zdążymy wycofać pozew przed pierwszą rozprawą, sąd zwróci nam opłatę.

Ustawa 549 z roku 1991 Dz.U. o opłatach sądowych określa, kiedy powód zwolniony jest od opłat sądowych. Zarazem określa, które rodzaje postępowania są zwolnione od opłat sądowych. Prócz tego, jeżeli nasza sytuacja finansowa nie jest korzystna, to według § 138 kodeksu postępowania cywilnego możemy poprosić o zwolnienie od opłat sądowych.

Co jest uważane za dowód złych warunków finansowych?

Sąd bardzo szczegółowo bada tę sprawę. Zażąda od petenta wypełnienia stosownego obszernego kwestionariusza, w którym m.in. domaga się informacji o wysokości naszych zarobków czy emerytury, jak długo i dlaczego jesteśmy na bezrobociu, jaki jest nasz majątek ruchomy i nieruchomy, czy posiadamy dodatkowe dochody. Chce też poznać całą prawdę o naszych wydatkach, w tym również kosztach utrzymania nieletnich dzieci itp.

Oprac. (s)

GŁOSIK GŁOSIK GŁOSIK GŁOSIK

Rozdanie nagród w konkursie »Książka kluczem do wiedzy«

W środę 21 maja odbędzie się w karwińskej bibliotece uroczyste rozdanie nagród laureatom konkursu czytelniczego, który przez ostatnie trzy miesiące przebiegał w polskich oddziałach bibliotek publicznych na Zaolziu. Za wykonywanie różnych zadań konkursowych uczestnicy konkrsu otrzymywali określoną ilość punktów, zaś do losowania o nagrody zakwalifikowali się tylko ci, którzy zdobyli przynajmniej 70 punktów. Było ich w tym roku 186 z 15 polskich oddziałów bibliotek. Najwięcej kart konkursowych nadesłały biblioteki w Hawierzowie-Błędowicach, Wędryni i Mostach k. Jabłonkowa.

Nagrody książkowe zostały ufundowane przez stowarzyszenie „Wspólnota Polska" w Warszawie oraz Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki, które przekazało na ten cel egzemplarze prezentowane na Wystawie Książek Polskich Wydawców. Słodką niespodziankę przygotowała firma GOLD SPOON s.r.o. pani H. Kufy.

Kochani, teraz już możecie sprawdzić, do kogo z was tym razem uśmiechnęło się szczęście - czyli kto z Was otrzyma nagrodę i zostanie zaproszony do naszej biblioteki.

Oto lista laureatów:

Dominika Gajger, Barbara Krygiel, David Damel, Adrian Guzdek, Bronisława Sikora, Alicja Chmiel - Hawierzów, Roman Zmolik, Bogdan Raszka, Barbara Łakota, Dominika Kocur - Wędrynia, Natalia Suszka, Daniel Teofil, Jakub Kraina - Mosty k. Jabłonkowa, Marian Noszka, Katarzyna Karolczyk, Teresa Wałoszek, Gabriela Parma - Karwina, Piotr Michałek, Krystyna Pękała - Stonawa, Joanna Gałuszka - Sucha Górna, Aleksandra Sikora, Teresa Szturc - Cz. Cieszyn, Marek Cymorek - Gnojnik, Alicja Mlčoch - Gródek, Renata Krzyżanek - Jabłonków, Weronika Martynek - Bystrzyca, Franciszek Humel - Ropica, Łukasz Szkandera - Milików, Gabriela Zowada - Jabłonków.

Dodatkową nagrodę za największą ilość punktów otrzymuje Beata Jasiok (450 p.) z Hawierzowa.

Serdecznie gratuluję wszystkm laureatom konkursu i zapraszam ich do naszej biblioteki w środę 21 maja br. o godz. 14.00 (zaproszenia wysłałam pocztą!).

Przed rozdaniem nagród odbędzie się w ramach cyklu „ Cała Polska czyta dzieciom" spotkanie z panią dyrektor naszej biblioteki dr Haliną Molin, która przeczyta Wam fragmenty książki D. Kadłubca „ Skoro zapómniane" i przedstawi ciekawy proces jej powstania. Biblioteka Regionalna Karwina w maju br. obchodzi 80. rocznicę „urodzin" i z tej okazji pani dyrektor opowie wam również o ciekawostkach z życia naszej placówki. Cieszę się na spotkanie z wami!

Dziękuję wam wszystkim za udział w konkursie i mam nadzieję, że w czasie jego trwania wpadła wam do ręki niejedna ciekawa książka i że nadal będziecie regularnie odwiedzać nasze biblioteki!

Wasza Ernestynka

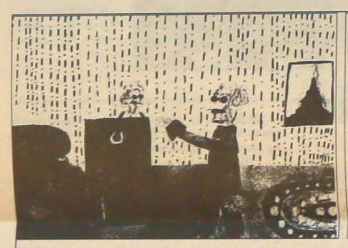

▲ *Rys. Dominik Koch (kl. 3) i Łucja Nierostek (kl.5, KA 1)*

▲ *Rys. Monika Broda (kl. 6, KA 6)*

Czy krasnoludki są na świecie?

Rok temu otrzymaliśmy list o tym, jak przedszkolaki z ulicy Grabińskiej w Czeskim Cieszynie tropiły niedźwiedzia. Obecnie zaś doszły nas słuchy, że ci sami przedszkolacy właśnie dziś ruszają śladami krasnali. Towarzyszyć im będą rodzice oraz panie - Rysia Adamek i Halinka Ćwiertka. Ostatnio pono krasnoludki pojawiły się w Nieborach, więc w tamtejszej Oszeldówce rozpoczną dzieci swoje poszukiwania. Ciekawi jesteśmy, czy rzeczywiście krasnoludki są na świecie? Jeśli czeskocieszyńskie przedszkolaczki je znajdą, na pewno nie zapomną nas o tym poinformować. A że w ich przedszkolu ściany zdobią bardzo ładne rysunki, na pewno i poszukiwania krasnoludków najmłodsi uwiecznią na papierze.

Pani Rysia zdradziła nam również, że dzieci obecnie bardzo pilnie przygotowują się do uroczystych obchodów Dnia Matek. Sądząc po poprzednich występach dzieci - np. na balikach, Dniach Dziadka i Babci - także i ten program będzie na medal.

Powodzenia w poszukiwaniu krasnali życzą **Głosik i jego koledzy**

Rozwiązanie wielkanocnych zagadek Szaradki i lista nagrodzonych

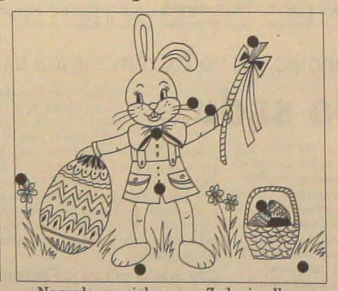

Wyszukiwanka: Śmiergust

Połączone kwadraty magiczne: Mazurek

Uzupełnianka: ...a kołoczy nie szanujcie!

Zadanie dla spostrzegawczych: - patrz obrazki. Nagrody otrzymują:

1. Małgosia i Esterka Michejda z Bystrzycy; 2. Tomek Niedziela z Karwiny-Granic; 3. Magdzia Pribula ze Stonawy.

Nagrodę specjalną za „Zadanie dla spostrzegawczych" otrzyma najmłodszy z rozwiązujących, pięcioletni Maryś Adamek z Czeskiego Cieszyna.

Gratulujemy tym, którzy mieli szczęście w dzisiejszym losowaniu a wszystkich zaprosimy do następnego konkursu, jaki ogłosimy z okazji Dnia Dziecka.

NASZ ADRES: Redakcja „Głosu Ludu", P.O. Box 29, Novinářská 3, 709 29 Ostrava 1.
UWAGA! Pisząc do nas, nie zapomnij podać swego adresu i napisać, ile masz lat!

JAN RUSNOK

pod Czantorią
gawędy o ziemi rodzinnej

12

Wyniknęły z tych dyskusji skromne zbiorki „Próg" i „Mrowisko" oraz projekt antologii polskiej poezji zaolziańskiej, dla którego zaproponowano nawet ciekawy tytuł „Od Sikory do Sikory". To znaczy od autora pisanych niezłą polszczyzną nastrojowych kantyczek, Adama Sikory, tkacza, po najwybitniejszego z młodszych, poetę, prozaika i publicystę, Władysława Sikorę, nauczyciela.

Jabłonków z Nawsiem i Mosty pod Jabłonkowem (właściwie to piękna ta wieś leży nad Jabłonkowem, na przełęczy) przodowały w owym czasie w wielu dalszych dziedzinach. Wspomnę jedną z nich - śpiewactwo. Chór męski „Gorol" pod batutą Karola Heczki i stuosobowy chór mieszany „Przełęcz" w Mostach pod dyrekcją Józefa Mazura, wygrywały większość konkursów śpiewaczych, nie wyłączając centralnych. „Przełęcz" zrobiła ogromną furorę na centralnym festiwalu zespołów amatorskich w Pradze, odbywającym się w ramach pierwszej Spartakiady w roku 1956. Podobne sukcesy odnosił także prowadzony przez Mazura dziewczęcy chór szkolny z Jabłonkowa.

W Nawsiu natomiast wyrósł świetny chór żeński miejscowego koła PZKO, który wielokrotnie zdobywał mistrzostwo wśród zespołów związkowych swojej klasy. Szczególna w tym zasługa innego znakomitego dyrygenta, nauczyciela nawiejskiej szkoły Władysława Winklera, który nie dość, że do Nawsia dojeżdżał codziennie z rodzinnego Darkowa, to oprócz chórów nawiejskich prowadził, z dużym powodzeniem, także darkowskie.

Piękna jest ziemia jabłonkowska. Wyniosłe góry z rozległymi połoninami i tajemniczymi ostępami leśnymi przeplatają się z uroczymi dolinami. Urok ten nieco zakłócają niektóre osiedla, w których resztki stylowych zabudowań drewnianych kryją się wstydliwie wśród na ogół niezbyt ładnych nowych dużych domów mieszkalnych i wczasowych, a wyasfaltowane szosy roją się od rodzimych i pozamiejscowych samochodów. Na szczęście, pomimo nieraz nieco brutalnego wdzierania się współczesnej cywilizacji do Beskidów, urok ich pozostaje, wbrew pozorom, niewiele zakłócony. Współcześni hałaśliwi turyści ze swoimi żelaznymi pudłami trzymają się bowiem głównie asfaltowych szos i luksusowych obiektów wczasowych, pozostawiając właściwy urok gór, w cichych ostępach i uroczyskach, prawdziwym ich miłośnikom.

Mosty pod Jabłonkowem

Jeszcze niedawno takie, zgodne z duchem języka polskiego, nazwanie najrozleglejszej wioski zaolziańskiej, budziłoby oburzenie jej mieszkańców. Gdzież mogą być pod Jabłonkowem, skoro Mosty leżą nad tym miastem, na samym szczycie Przełęczy Jabłonkowskiej, na granicy słowackiej. To Jabłonków jest przecież pod Mostami, czyli poniżej wsi na przełęczy. Dlatego w zaolziańskiej polszczyźnie przyjęto termin „Mosty przy Jabłonkowie", będący odpowiednikiem czeskiej terminologii „Mosty u Jablunkowa". Po ostatniej reorganizacji terenowej, przeprowadzonej 1. 1. 1980 r., w wyniku której utworzono w Czechosłowacji duże jednostki administracyjne na podobieństwo polskich gmin, zostały Mosty włączone do Jabłonkowa i znalazły się faktycznie „pod nim". Nazwa Mosty pod Jabłonkowem ma obecnie, w tej sytuacji, wydźwięk mniej geograficzny, a bardziej ironiczny.

Skoro już mowa o nazwie, to warto się zastanowić skąd w ogóle Mosty, skoro w całej tej górzystej miejscowości nie ma żadnego przyzwoitego mostu. Biorą tu początek tylko maleńkie potoki, spływające na obie strony od przełęczy do Bałtyku przez Olzę i Odrę oraz do Morza Czarnego poprzez Kysucę, Wag i Dunaj. Są tylko maleńkie mostki i kładki na onych potoczkach, też raczej rzadsze niż w okolicznych, zasobniejszych w wody miejscowościach. Nazwa jest jednak całkowicie jednoznaczna i trudno doszukiwać się innej etymologii.

Sprawę wyjaśnił w swoich Wędrówkach nazewniczych („Zwrot" 1975, nry 1-3) oraz w Kalendarzu Śląskim z roku 1977 Józef Łysek, pochodzący z tych stron, z przylegającej do Mostów dzielnicy Jabłonkowa Miejska Łomna, nasz znakomity i za życia nie doceniany etnograf.

Otóż nazwa Mosty wiąże się z prastarym szlakiem handlowym, prowadzącym od granicy słowackiej przez przełęcz w dół do Jabłonkowa doliną potoka Osetnicy (Łosietnica, Łoszetnica). Strumień to wyjątkowo niesforny. Choć spada dosyć wyraźnie ku dołowi, czyni to jakby opornie, płynąc zakolami i tworząc liczne moczary i grzęzawiska. Ponieważ właśnie jego doliną prowadziła od wieków droga zwana furmańcem, przecinająca w wielu miejscach potok i utworzone przez niego bagniska, musiano ten odcinek szlaku miedziowego często naprawiać, układając w poprzek drogi drewniane kłody. Drogi takie, moszczone dylami, kładziono tutaj na długości 4 kilometrów. Mówiło się, że moszczą drogę albo kładą, względnie ścielą, mosty. Nazwa most wywodzi się właśnie od kładzenia, względnie słania drewnianych dyli, czyli od moszczenia drogi. Dopiero później, kiedy przez przeszkody wodne czy terenowe zaczęto budować przeprawy, nazwano je mostami w naszym tego słowa znaczeniu.

Owego moszczenia drogi wokół Łosietnicy dokonywali mościore, albo mostorze, opiekujący się tym najtrudniejszym na terenie Księstwa cieszyńskiego odcinkiem ówczesnej magistrali. Stąd mieszkańców Mostów nazywają do dnia dzisiejszego mostorzami albo mościorzami, a nie mościanami, jak by wynikało z zasad języka polskiego i naszej gwary miejscowej.

W latach 1736-1799 wybudowano przez Mosty nową drogę, która prowadzi łagodnym zboczem w odległości 50-300 metrów od lewego brzegu Osetnicy. W raoku 1871 ukończono natomiast budowę prowadzącej po tym samym zboczu, ale jeszcze nieco dalej i wyżej od potoka, kolei koszycko-bogumińskiej. Stary furmaniec zaczął odtąd zanikać, a nazwa miejscowości straciła oparcie miejscowej topografii.

Mosty są bardzo rozległe. Wieś ma na mapie kształt dosyć kolisty, ale wizualnie wydaje się wąska i bardzo długa. Zdecydowana większość mieszkańców skupiła się bowiem wokół szosy, potoku Osetnicy i kolei. Zabudowane pasmo ciągnie się wokół tych linii niemal idealnym środkiem wsi na długości niemal 7 kilometrów. Żyje tam prawie cała czterotysięczna ludność wsi. W tym zurbaizowanym paśmie są trzy ośrodki ze sklepami, gospodami, szkołami. Najbliżej Jabłonkowa są Mosty Dolne, potem Mosty-Centrum z kościołem, dworcem, kinem, dużą salą widowiskową, a za przełęczą Mosty-Szańce. Po obu stronach owego gęsto zamieszkałego pasa są najpierw pola uprawne, a dalej na szczyty Girowej (na prawo od Osetnicy) i Skałki (na lewo od potoku) ciągną się lasy, które wypełniają kolistość mosteckiego terytorium. (cdn.)

NA ROPICKICH NIEUŻYTKACH POWSTAJE POLE GOLFOWE

Golf to nie tylko sport

▲ *Na razie tylko wokół tego obiektu koncentruje się życie Beskidzkiego Klubu Golfowego.*

Jednym ze sposobów zagospodarowania leżącego odłogiem areału lub nie dających dochodów gruntów rolnych jest przekształcenie ich w tereny rekreacyjne. A że ostatnio najmodniejszym wariantem rekreacji na łonie natury jest golf, trudno się dziwić, że już również na Zaolziu będziemy mieli pole golfowe. Powstaje ono na terytorium podcieszyńskiej Ropicy.

Zalążkiem tego docelowo 27-dołkowego boiska jest dominujący od ubiegłego roku nad pofałdowanym terenem obiekt treningowy wraz z przyległymi „greenami", w których dołki powtykane są chorągiewki, i polem do ćwiczeń mocnych, czyli głównie na odległość, uderzeń piłki laską. Na razie tyle musi wystarczyć będącym tu u siebie członkom Beskidzkiego Klubu Golfowego, których liczba podobno zaczyna się zbliżać do końca trzeciej setki. Ale już niedaleki jest termin, kiedy do ich dyspozycji oddany zostanie pierwszy dziewięciodołkowy (dziewięć to minimalna liczba dołków najmniejszego boiska) fragment ropickiego pola golfowego.

Jak zapewnił nas zarządca obiektu i trener ropickiej rodziny golfistów, pochodzący z Pragi Ondřej Trupl, prace na budowie tego pierwszego odcinka toru mają dobre tempo. W przeciągu kilku tygodni cała jego powierzchnia powinna być już obsiana trawą, tak że wrześniowy termin otwarcia boiska na pewno zostanie dotrzymany. Ale na tym nie koniec. Ekipa robotników porządkujących i kształtujących ropickie nieużytki zgodnie z wizją autora projektu, austriackiego architekta Hansa Georga Erhardta, przystąpi do budowy kolejnej „dziewiątki". Przy czym czasu będzie miała niewiele, ponieważ Beskidzkiemu Klubowi Golfowemu zależy na czasie. Chcąc bowiem myśleć o zorganizowaniu pierwszego turnieju z udziałem renomowanych zawodników, musi dysponować co najmniej 18-dołkowym polem... Natomiast trzecia dziewiątka dołków musi być gotowa w roku 2005. Tak postanowił zarząd z prezydentem Bronisławem Cienciałą na czele. Bo golfowe pole w Ropicy ma się wyróżniać nie tylko najatrakcyjniejszą konfiguracją terenu i ładnymi widokami na beskidzkie szczyty, lecz również długością toru. Tylko nieliczne boiska golfowe w RC posiadają 27 dołków...

Ciesząc się taką sławą, ropicki obiekt na pewno stanie się konkurencyjny dla innych czeskich renomowanych pól golfowych. A wtedy może liczyć na odwiedziny nie tylko przeciętniaków i co lepszych amatorów z kraju i ze świata, ale także profesjonalistów.

* * *

Ondřej Trupl nadąża sam doglądać trenujących na ropickim polu zawodników. Opiekuje się wszystkimi jednakowo troskliwie. Bez różnicy wieku. Tak małymi dziećmi, jak i dorosłymi osobami, które - jak to się mówi - na stare kolana postanowiły spróbować dziedziny sportu, którą dotąd znali tylko z telewizji. Przy czym motywacją dla nich niekoniecznie musi być awans w hierarchii społecznej, czy chęć dowartościowania się.

Jak nas przekonywała Pavla Dudysowa, doglądając treningu córki Agaty (tę młodą mistrzynię przedstawimy przy innej okazji) - najlepszej zawodniczki Beskidzkiego Klubu Golfowego - golf to wcale nie gra dla snobów, ba - to już nawet nie tylko sport. Golf dla pani Pavli to „coś magicznego, co przyciąga do siebie miliony graczy na całym świecie. Bo niewiele jest dyscyplin sportowych, które dorównywałyby golfowi w dostarczaniu takiej mnogości różnorakich przeżyć i wrażeń i które tak świetnie by człowieka zrelaksowały. Golf to wspaniały sposób na życie, to także dyscyplina sportu, która integruje rodzinę. Wszystkie pola golfowe są oryginalne, stąd każde premierowe wystąpienie na nowym, nieznanym obiekcie jest niezapomnianą przygodą i doświadczeniem. Nie należy się więc dziwić, że w RC zarejestrowanych jest już 15 tysięcy graczy w golfa".

Zapytaliśmy pana Ondřeja, czy nie obawia się nieograniczonego najazdu na ropickie pole golfowe zwykłych ciekawskich i szczerze zainteresowanych nauką w grę w golfa. Ani jedni, ani tym bardziej drudzy nie przerażają go. Pierwsi mogą sobie posiedzieć w barze i pooglądać innych, jak męczą się z laską i piłeczką golfową, natomiast drudzy są mile widziani. W każdej chwili może im służyć informacjami na temat warunków przyjęcia na członka klubu.

KAZIMIERZ SANTARIUS

▲ *W trakcie treningu każdy z zawodników wykona kilkaset zamachów laską. Trener zaś uważnie śledzi każdy ruch swego podopiecznego.*
Zdjęcia: MAREK SANTARIUS

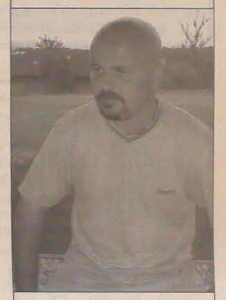

▲ *Ondřej Trupl, zarządca i trener w jednej osobie.*

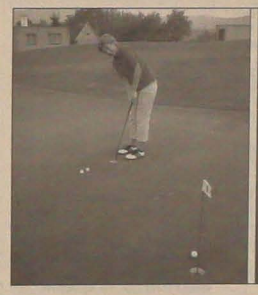

▼ *Podczas gdy Agata Dudys ćwiczy „patowanie", czyli trafianie piłką do dołka, jej mama próbuje posłać piłkę na 200. metr.*

STO LAT BUDYNKU BYŁEJ POLSKIEJ SZKOŁY W ŁYŻBICACH

Jubileusz o symbolicznym znaczeniu

Ostatnio jesteśmy świadkami szeregu imprez jubileuszowych, dotyczących nie tylko istniejących organizacji, instytucji, obiektów, osób żyjących, ale również już tych nieistniejących, przedstawiających pewien dorobek naszych przodków czy też zasługi naszych działaczy. Dobrze to świadczy o podtrzymywaniu tradycji.

MK PZKO Łyżbice-Wieś urządza w piątek, 23 maja br. o godz. 17.00 w starej szkole łyżbickiej imprezę pn. „Jubileusz 100-lecia budynku polskiej szkoły w Łyżbicach". Jest to jubileusz o symbolicznym znaczeniu, budynek ten był bowiem świadkiem olbrzymich przemian, które przebiegały na Zaolziu w XX wieku. Na program imprezy złożą się występ Chóru Nauczycieli Polskich, wykład Stanisława Zahradnika pn. „Stare Łyżbice" oraz wystawka historyczna.

Łyżbice należą do tych miejscowości, których mieszkańcy (oraz tutejsze MK PZKO) nie zapominają o historii. Jest to tym cenniejsze, że miasto Trzyniec, do którego Łyżbice należą, nie poświęca tym sprawom należytej uwagi. Z przykrością należy stwierdzić, że w latach 90., w związku ze zmianami społeczno-gospodarczymi i politycznymi, zmienił się zasadniczo - na niekorzyść - stosunek władz miejskich do omawianego zagadnienia. Darmo szukać tu organizowanej, świadomej celu, systematycznej troski o historię i pamiątki kulturalne Trzynieckiego, o ich gromadzenie, ewidencjonowanie i wykorzystywanie dla podniesienia dotychczasowej niedostatecznej wiedzy o skomplikowanej przeszłości miasta i regionu. Sporadyczne imprezy czy publikacje dotyczące przeszłości Trzyńca pojawiają się tylko dzięki inicjatywie i ofiarności jednostek i organizacji społecznych, którym sprawy te nie są obojętne. Patrząc na omawiane zagadnienie pod tym kątem, należy inicjatywie łyżbickich pezetkaowców jak najbardziej przyklasnąć.

Przypomnijmy sobie najważniejsze wydarzenia z przeszłości gminy Łyżbice i tutejszego szkolnictwa.

Wieś o powierzchni 462 ha leży w południowej części miasta Trzyńca. Nazwa wywodzi się od założyciela osady, „Łyżby", godłem gminy był kogut. Od powstania na początku XIV wieku do 1946 roku Łyżbice były gminą samodzielną, później dzielnicą miasta Trzyńca. W 1770 r. posiadały 511 mieszkańców i 70 domów, w 1900 r. - analogicznie - 1359 i 128, w 1991 r. - 19 924 mieszkańców i 1070 domów. Do podziału Śląska Cieszyńskiego w 1920 r. były wioską polską, w okresie międzywojennym polsko-czeską, pod koniec XX wieku ludność polska stanowiła tu już tylko 16,7 proc. Pod względem socjalnym przekształciły się Łyżbice z gminy rolniczej na robotniczo-chłopską, pod względem wyznaniowym były kiedyś w większości gminą ewangelicką, ostatnio katolicką.

Najważniejsze wydarzenia w ujęciu chronologicznym: 1305 - pierwsza wzmianka historyczna, 1568 - istnieje młyn wodny, 1793 - przechodzi do rąk cieszyńskich arcyksiążąt habsburskich, 1794-1802 - droga państwowa, tzw. „cesarska", i most przez Olzę przy „Zobawie", 1850 - cmentarz wspólny dla katolików i ewangelików, 1861 - polska szkoła ewangelicka, 1893 - Kółko Rolnicze, 1900 - „Raiffeisenka", 1905 - Ochotnicza Straż Pożarna, 1922 - Koło Macierzy Szkolnej, 1923 - czeska szkoła ludowa, 1924 - odbor „Slezské matice osvěty lidové", 1931 - elektryfikacja wsi, 1946 - przyłączenie gminy do Trzyńca, 1961 - początek budowy osiedla „Na Tarasie", 1963 - Hotel „Slovan", 1966 - areał sportowy, 1969 - Dom Kultury, 1971 - pomnik Klementa Gottwalda (usunięty w 1990 r.), 1984 - wybuch gazu w Trzyńcu-Łyżbicach, budynek nr 420, zginęło 15 mieszkańców.

W 1861 roku powstała w Łyżbicach polska szkoła wyznaniowa, która była od 1898 r. szkołą publiczną. Wybudowany w 1888 r. nowy budynek szkolny poszerzono w 1903 r. o dalsze dwie klasy, powstała szkoła trzyklasowa z 250 uczniami. W 1923 r. założono szkołę czeską, w 1938 r. była ona już trzyklasowa z 129 uczniami i wybudowano dla niej nowy okazały budynek. Szkoła polska miała w tym czasie dwie klasy i 71 uczniów. Po wojnie otwarto obie szkoły. W 1960 r. przeniesiono nauczanie polskich dzieci ze starego budynku do nowej pawilonowej szkoły w Trzyńcu VI-Osiedlu. Budynek dawnej łyżbickiej ludówki zaczął służyć innym celom, znajduje się tu m.in. świetlica Miejscowego Koła PZKO Łyżbice-Wieś.

W trakcie przygotowań jubileuszu wyłoniła się myśl opracowania i wydania drukiem jednodniówki poświęconej przeszłości Łyżbic. Myśl to tym bardziej godna uwagi, iż gmina oprócz kilku cennych kronik (autorstwa głównie Jana Matuli) nie posiada dotychczas żadnej publikacji na temat swojej przeszłości. Sprawą tą miałyby się zająć przede wszystkim władze miasta Trzyńca.

STANISŁAW ZAHRADNIK, Trzyniec

„Żyj nam długo i szczęśliwie bez zmartwień i trwóg, niech Ci zdrowie dopisuje i prowadzi Bóg".

Dnia 16. 5. 2003 obchodzi zacny jubileusz 80-lecia

pan RUDOLF HAJDUK

z Nawsia.

Z tej okazji dużo zdrowia, szczęścia oraz wielu pogodnych lat w gronie rodzinnym życzą małżonka, córki Lidia i Aniela oraz synowie Stanisław i Bogdan z rodzinami. KP-082

Dnia 17. 5. 2003 mija 10. rocznica śmierci

śp. RUDOLFA NOWAKA

z Karwiny-Kopalni. Wspominają żona i córki z rodzinami. RK-078

Dnia 16 maja 2003 r. obchodziłaby 90. rocznicę urodzin

pani MARIA BRZEŻAŃSKA

ze Stonawy. Tych, którzy Ją znali, o chwilę wspomnień proszą synowie z rodzinami. RK-067

„Rodzice kochali nas. My o Nich nie zapominamy".

Dnia 17. 5. 2003 przypominamy sobie 10. rocznicę śmierci

śp. MARTY BUDZIŃSKIEJ

zaś 26. 5. 2003 także 10. rocznicę śmierci

śp. WILHELMA BUDZIŃSKIEGO

O chwilę wspomnień i zadumy proszą córki z rodzinami. AD-152

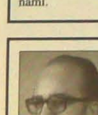

„Bo miłość wywyższa nawet kdy krzyżuje..."

W tych dniach mija 5. rocznica śmierci naszego Drogiego

śp. JÓZEFA KRÓLICZKA

z Czeskiego Cieszyna. O chwilę cichych wspomnień prosi i dziękuje najbliższa rodzina. O-057

kronika rodzinna

Dnia 16 maja 2003 r. minęła 20. rocznica śmierci

śp. PAWŁA RUSNOKA

z Oldrzychowic. W tym roku obchodziłby również 100. rocznicę urodzin. Z wdzięcznością i szacunkiem wspomina syn Jan, synowa oraz wnuki i prawnuki. AD-145

„Ojcowski dom to istny raj, dar Ojca Niebieskiego. Chociażbyś przeszedł cały świat, nie znajdziesz piękniejszego".

Z głębokim żalem zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że 10 kwietnia 2003 r. po krótkiej i ciężkiej chorobie zmarł w wieku 84 lat nasz Drogi

śp. mgr inż. STANISŁAW MROWCZYK

major rezerwy Wojska Polskiego, więzień obozów sowieckich, oficer I i II Armii Wojska Polskiego, wieloletni dyrektor naczelny Centrozapu w Katowicach, związany przez całe życie z przemysłem hutniczym, radca handlowy w Delhi i w Pradze, konsultant krakowskiego biura Voest - Alpine Stahl ON, uhonorowany wieloma odznaczeniami państwowymi, resortowymi i wojskowymi, pochodzący z Łyżbic, a zamieszkały w Katowicach.

Nabożeństwo żałobne w tradycji ewangelicko-augsburskiego kościoła wraz z honorami wojskowymi odbyło się 8 maja 2003 r. w kaplicy na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie, po czym prochy naszego Drogiego Zmarłego złożone zostały do grobowca rodzinnego obok prochów Jego Żony Oleńki.

W imieniu żałobą okrytej rodziny i przyjaciół, siostrzenica Danuta Raszkowa z córką Haliną i zięciem Jerzym Möhwaldami. AD-154

Wyrazy głębokiego współczucia Koleżance

MARII PIECZKA

z powodu śmierci Matki składa chór żeński „Kalina". KP-080

teatr

SCENA POLSKA - CZ. CIESZYN: Samobójca (17, godz. 17.30, gr. O-5).

kina

KARWINA - Centrum: Mysz Stuart Little 2 (17, 18, godz. 15.30), Łzy słońca (17, 18, godz. 20.00; 19, godz. 17.45), Solaris (17, 18, godz. 17.45; 19, godz. 20.00), Panie, chodź pan się bawić (18, godz. 14.00), **Reflex**: Pupendo (17, 18, godz. 20.00; 19, godz. 17.00), Femme Fatale (17, 18, godz. 17.00;19, godz. 20.00), **EX**: „Žába k zulíbání" (17, 18, godz. 19.00), **CZ. CIESZYN - Central:** „Policajti na baterky" (17, 18, godz. 17.15), Połowiczna śmierć (17, 18, godz. 19.30), Miłość z ostrzeżeniem (19, godz. 17.15, 19.30), **TRZYNIEC-Kosmos**: „Blbec na krku" (17, 18, godz. 17.30), Test (17, 18, godz. 20.00), Poziom adrenaliny (19, godz. 17.30, 20.00), **BYSTRZYCA-Miejscowe kino**: „Famfárum J. Wericha" (17, godz. 16.00).

zaproszenie za Olzę

KINO „PIAST" - Cieszyn: Makrokosmos - Podniebny świat (17, 18, godz. 15.15), Księga dżungli (17, 18, 19, 20, 21, godz. 14.30), Johnny English (17, 18, godz. 17.00, 18.45, 20.30; 19, 20, 21, godz. 15.45, 17.30, 19.15; 22, godz. 15.00, 16.45, 18.30), Nieodwracalne (17, 18, godz. 22.15; 19, 20, 21, godz. 21.00), Metropolis (22, godz. 20.00), Matrix: Reaktywacja (23, 24, 25, godz. 15.00, 17.30, 20.00, 22.30; 26, 27, 28, 30, 31, godz. 15.00, 17.30, 20.00; 29, godz. 15.00, 17.30), Złap mnie jeśli potrafisz, Eksperyment, Inni (Nocny maraton filmowy: 30, godz. 22.30).

wystawy

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - Sala wystaw Muzeum Cieszyńskiego, Hlavní 3: stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego".

▲ **Muzeum Tragedii Żywocickiej w Hawierzowie-Żywocicach:** Do 2. 2. 2004 wystawa „Tarcze strzeleckie". Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **Muzeum Techniki w Pietwałdzie - Stała ekspozycja - wystawy:** „Tradycje górnictwa w Karwińskiem". Otwarte: wt-pt: 9-16, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **Jabłonków, Rynek Mariański 14:** Do 24. 8. wystawa pt. „Świat dzieci". Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ I MIASTA TRZYŃCA - Do 13. 7. wystawa: „Chodźcie z nami do bajki skrzatów...". Otwarte: wt-pt: 9-17, nie: 13-17.

▲ Do 30. 6. wystawa „Rośliny w muzyce". Otwarte: wt-pt: 9-17, nie: 13-17.

PAŃSTWOWE ARCHIWUM POWIATOWE w Karwinie - sala wystaw: wystawa „Wspomnienia o starej Karwinie". Otwarte: po, śr: 8-17, wt, czw: 8-15, pt: 8-14.30.

▲ **foyer:** wystawa: „Josef Talaš - Kobieta".

▲ **MIEJSKI DOM KULTURY sala wystaw im. J. Mánesa w Karwinie:** Do 23. 5. „Wystawa transkrypcji z twórczości Salvadora Dali". Otwarte: wt-pt: 9-12; 12.30-17, so: 10-16, nie: 14-18.

SIBICA - Biblioteka Miejska - Minigaleria Na Płocie - do 31. 5. wystawa Renaty Drobczyńskiej „Obrazy olejne".

OSTRAWA - Galeria „Chagall-Librex" (Dom Książki „Librex"): do 10. 6. wystawa „Anna Kupczyk - rzeźby, Zbigniew Kubeczka - grafika".

co, gdzie, kiedy

SKRZECZOŃ - MK PZKO zaprasza na tradycyjne akcje: smażenie jajecznicy, mistrzostwa koła w kometce oraz obchody Dnia Dziecka w sobotę 24. 5. o godz. 15 „Na kopcu" na teren pana Rudolfa Grabowskiego.

Z powodu problemów technicznych Kancelaria Kongresu Polaków w RC przeprasza chór żeński „Kalina" z Karwiny za nieopublikowanie kondolencji oraz PTTS „Beskid Śląski" za nieopublikowanie ogłoszenia w dniu 15. 5. 2003.

KARWINA - Związek Przyjaźni Czesko-Słowacko-Polskiej w Karwinie zaprasza na spotkanie z okazji Dnia Matki w sobotę 17. 5. o godz. 15 do Domu PZKO. W programie wystąpią przedszkolacy z Karwiny-N. Miasta.

KARWINA-RAJ - Klub Seniora zaprasza członków do Domu PZKO we wtorek 20. 5. o godz. 16 na spotkanie przy kawie.

UWAGA! Zapraszamy na Jubileuszowy Festyn z okazji 85. rocznicy założenia Szkoły Podstawowej w Karwinie-Frysztacie w sobotę 14. 6. o godz. 14 w ogrodzie szkolnym i budynku szkoły. W programie oprócz tradycyjnych występów i gier młodzieży również od godz. 15 spotkania wychowanków wg. roczników. Dyrekcja i Zarząd MSz.

STONAWA MK PZKO zaprasza na uroczystość z okazji Dnia Matki w niedzielę 18. 5. o godz. 15 do Domu PZKO. W programie występy dzieci, chóru mieszanego MK PZKO oraz uczniów szkoły muzycznej. Gośćmi programu będą - Alicja Pala, Vladimír Hajchl, Aleš Bína, Bronisław Jeleń oraz Joanna i Michał Rzeszutowie.

BŁĘDOWICE - MK PZKO, MSz, Przedszkole, PSP-Hawierzów-Błędowice zapraszają na popołudnie poetycko-muzyczne z okazji Dnia Matki w piątek 23. 5. o godz. 16 do Domu PZKO. Wystąpią dzieci przedszkola i młodzież szkolna.

▲ MK PZKO zaprasza na wystawę fotografii ks. Kazimierza Suchanka i Marka Przeczka pt.: „Bliscy memu sercu" do Domu PZKO w piątek 23. 5. w godz. 15-18, sobotę 24. 5. w godz. 9-17 oraz niedzielę 25. 5. w godz. 9-12. Wernisaż wystawy w piątek 23. 5. o godz. 15.

LESZNA DOLNA - Kierownictwo przedszkola i Macierz Szkolna zapraszają 24. 5. o 15 do ogrodu MK PZKO na Festyn z okazji 55-lecia przedszkola. W programie wystąpią przedszkolacy i absolwenci.

PTTS „BŚ" zaprasza na wycieczkę 20. 5. na Godulę, Ropiczkę i do Rzeki. Odjazd pociągiem z Cz. Cieszyna 7.40 do Gnojnika.

▲ zaprasza na wycieczkę do Hradca na Morawicą i Nowego Dworu w niedzielę 18. 5. Odjazd autobusu o godz. 6.30 z Karwiny od Prioru, o godz. 6.45 z Cz. Cieszyna od Szkoły Rolniczej. Równocześnie informujemy, że są jeszcze wolne miejsca. Zgłoszenia przyjmuje Karol Śliż pod nr. tel., 558 350 739 (po godz. 19).

UWAGA SENIORZY HPC! - Zebranie kierownictwa odbędzie się 20. 5. o godz. 10 w siedzibie RN w Cieszynie. Sprawy „Jajecznicy" i wycieczki 7 czerwca do Radlina.

KNE organizuje w czwartek 22. 5. wycieczkę do Przerowa. Odjazd z dworca aut. w Hawierzowie godz. 7.00, z Cz. Cieszyna godz. 7.45. Odjazdy pociągów: Hawierzów 7.15, Bogumin 6.40, Karwina 6.57, Jabłonków 7.08, Trzyniec 7.25. Zgłoszenia tel.: po godz. 17: 596 434 043.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu" przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30 - 15.00 w redakcji „Głosu Ludu" w Ostrawie;
w godz. 8.00 - 16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelniční 16, Cz. Cieszyn;
w godzinach otwarcia w Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie-Frysztacie (przy rynku);
w godz. 9.00 - 16.00 w Kancelarii Kongresu Polaków, ul. Komenského 4, Cz. Cieszyn.

urlopy

NAJTAŃSZY urlop nad morzem. Tel.: 558/325 546. POL-6

JASTARNIA tanie pokoje nad morzem: 558 712 050, 004858 675 25 42. AD-155

kursy

1. PYGMALION oferuje kursy jęz. za granicą (WB, USA, Francja, Niemcy, Włochy, Hiszpania...) oraz tygod. kursy wakacyjne w RC - Valtice, które prowadzą doświadczeni lektorzy z Kanady. Kontakt: tel. 558 741 900, Cz. Cieszyn, Smetanova 5, www. pygmalion.cz

2. PYGMALION przyjmuje zgłoszenia na jednoroczne studium pomaturalne jęz. ang. 2003/2004 z licencjatem Ministerstwa Szkolnictwa RC. Kontakt: 558 741 900, Cz. Cieszyn, Smetanova 5, *www. pygmalion.cz* O-052

oferta pracy

SZUKAMY niani do opieki nad rocznym dzieckiem. Najchętniej „adoptujemy" babcię. Od czerwca do września praca dorywcza - próbna. Od września codziennie (w dni robocze). Miejsce pracy - Orłowa. Tel. 602 771 521, 596 531 316. POL-24

ZAROBEK dodatkowy - 732 445 047 po godz. 17. AD-112

FORTISSIMO

znaczący subjekt krajowego rynku dewizowego zatrudni

ASYSTENTA

dyrektora ds. handlowych

Wymagamy:
- wykształcenie średnie/wyższe,
- 3-letnia praktyka (bankowość, finanse)
- umiejętność obsługi PC (MS Office),
- znajomość j.polskiego, angielski mile widziany
- prawo jazdy gr. B

Oferujemy:
- zatrudnienie na stały etat,
- odpowiednie wynagrodzenie,
- możliwość podniesienia kwalifikacji.

Miejsce zatrudnienia: Trzyniec

Termin podjęcia pracy: czerwiec 2003

Zgłoszenia wraz z życiorysem prosimy nadsyłać do 23 maja br. pod adresem: Fortissimo, spol. s r.o., Lidická 1264, 739 61 Trzyniec Tel. 558 335 000, e-mail: info@devizy.cz

KP-073

Producent zniczy i lampionów nawiąże współpracę z hurtowniami lub dystrybutorami

43 430 Skoczów Międzyświeć 133

tel.: + 48 33 853 81 32
+ 48 33 853 43 67
komórka: + 48 606 118 180

Gwarantujemy najniższe ceny i najwyższą jakość.

Q mac CZ
PRODUCENT blach dachówkowych, dostawca systemów i kompleksowych rozwiązań dachowych POLECA

✓ blachodachówkę LIDER, GRAND (od 159 CZK bez VAT)
✓ blachy trapezowe - profil 18, 35
✓ obróbki blacharskie, blachę płaską
✓ systemy rynnowe
✓ folie dachowe COROTOP, GUTTA
✓ okna dachowe FAKRO, (SUPER CENY!!!)
✓ izolację cieplną ROTAFLEX Super (atrakcyjne ceny)
✓ KRÓTKIE TERMINY REALIZACJI

Q mac CZ s.r.o.
Vratimovská 624 / 11, 718 00 Ostrava
Tel.: 777 851 170, 59 522 64 15
WWW.QMAC.CZ

QMAC, to więcej NIŻ DACH
OBNIŻKA 10%
dla posiadaczy niniejszej ulotki

POL-22

GŁOS LUDU Gazeta Polaków w Republice Czeskiej ✦ Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. ✦ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", P. O. BOX 29, Novinářská 3,709 29 Ostrawa ✦ Redaktor naczelny: Henryka Bittmar. ✦ Zastępcy: Bogusław Krzyżanek, Kazimierz Santarius. ✦ Telefony: centrala 597 450 111, sekretariat/fax 597 450 252, dział sportowy 597 450 258, redaktorzy 597 450 242, 597 450 249, 597 450 256, e-mail: glosludu@ostrava.cz. ✦ Filia redakcji: ul. Komenského 4, 737 01 Cz. Cieszyn, tel. 558 731766, e-mail: glosludu@silesnet.cz ✦ Adres wydawcy: Kongres Polaków w RC, Komenského 4,737 01 Cz. Cieszyn, IČO: 00535613. ✦ Adres wydawnictwa: POL-PRESS, s.r.o., Čapkova 2007, 737 01 Cz. Cieszyn, IČO: 26792575. ✦ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty. ✦ Miejsce wydania: Ostrawa. ✦ Dostawę prenumeratorom prowadzi w imieniu wydawcy spółka Mediaservis, s.r.o., Abocentrum, Moravské náměstí 12D, P.O. BOX 351, 659 51 Brno; zamówienia - tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: abocentrum@pns.cz; reklamacje: 800 171 181. Stosunki umowne między wydawcą a prenumeratorami regulują ogólne zasady handlowe. ✦ Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s.r.o. ✦ Druk: Ringier Print s.r.o., Ostrawa. ✦ Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania. ✦ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr indeksu 42501, ISSN 1212-4222.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ ZAPRASZA

Cieszyn - mały Wiedeń

„Cieszyn - mały Wiedeń" to nazwa kolejnej wystawy, którą Muzeum Ziemi Cieszyńskiej w Cieszynie zagaiło w czwartek w swej odnowionej siedzibie - pałacu Larischa (przed tygodniem udostępniono salę z ekspozycją Jana Leopolda Szersznika i promowano I tom międzynarodowego czasopisma muzealnego - „Cieszyńskie Studia Muzealne - Těšínský muzejní sborník").

Autor scenariusza Mariusz Makowski ze swymi współpracownikami pokazuje ścisłe więzi, jakie Cieszyn łączyły ze stolicą Austro-Węgier. Właśnie Wiedeń, a w mniejszym stopniu Kraków, czy bardzo oddalona Warszawa, wywierał wpływ na życie, obyczaje i kulturę cieszyniaków. Na przykładzie zdjęć, planów architektonicznych przygotowywanych przez wiedeńskich architektów i wielu innych przedmiotów, przybliża atmosferę - zwłaszcza przełomu XIX i XX wieku. O znaczeniu miasta nad Olzą mówią też zdjęcia z wielu wizyt najjaśniejszego pana cesarza Franciszka Józefa w Cieszynie.

Muzeum Ziemi Cieszyńskiej stara się w ten sposób pokazać, że jest placówką aktywną i znaczącą nie tylko w życiu miasta, ale całego regionu, że warto zwiedzić jego siedzibę, zapoznać się ze zbiorami i pracą cieszyńskich muzealników. (o)

BARBARA SIERSZUŁA, PRASKI KORESPONDENT DZIENNIKA „RZECZPOSPOLITA", ODWIEDZIŁA CZESKI CIESZYN

Reporterski zwiad

W minioną środę czeską część nadolziańskiego grodu odwiedziła Barbara Sierszuła, praski korespondent warszawskiego dziennika „Rzeczpospolita". Red. Sierszuła złożyła wizytę burmistrzowi Cz. Cieszyna, Henrykowi Sznapce, odbyła rozmowę z jedną z wicedyrektorek czeskiej szkoły podstawowej przy ul. Komenskiego, Janą Pavlicową, oraz spotkała się z prezesem Kongresu Polaków, Józefem Szymeczkiem, dyrektorką i wicedyrektorką Polskiego Centrum Pedagogicznego, Ireną Kufą i Martą Kmeť, a także z redaktorem naczelnym regionalnego tygodnika „Horizont". Gościowi towarzyszył członek byłej Rady Polaków, Bronisław Walicki, który podzielił się z nami swoimi spostrzeżeniami.

Oto fragment jego relacji.

Burmistrz H. Sznapka w sposób bardzo otwarty odpowiadał na pytania dziennikarki. Zapoznał ją z problematyką naszego miasta i naszej mniejszości.

Bardzo interesujące było spotkanie z wicedyrektorką czeskiej szkoły podstawowej przy ul. Komenskiego J. Pavlicową. Korespondentka warszawskiej gazety dowiedziała się m.in., że napisy polskie są nikomu niepotrzebne, bo wszyscy Polacy znają dobrze język czeski; po polskiej stronie Olzy nie ma napisów czeskich, więc dlaczego miałyby być tutaj. Pochwaliła się też pani wicedyrektorka wysokim poziomem czeskich szkół w naszym regionie, których absolwenci wykazują znajomość języka polskiego, co mogą wykorzystywać np. w Pradze, gdzie nieraz istnieje takie zapotrzebowanie. Nasz informator w tym miejscu wtrącił pytanie: „Czyżby u was uczono także polskiego?" W odpowiedzi usłyszał, że nie, ale dzieci znają ten język z domu, od rodziców i dziadków. Red. Sierszuła podobno skwapliwie podjęła pałeczkę i zapytała, czy czeska szkoła zamierza może wprowadzić nadobowiązkowe lekcje języka polskiego. Odpowiedź była negatywna: nie ma takiej potrzeby. Słabszym uczniom oferują rosyjski lub słowacki, a i o te języki zainteresowania raczej brak. Na pytanie, czy do szkoły uczęszczają uczniowie narodowości polskiej, wpierw padła odpowiedź negatywna, później uzupełniona o informację, że jest jeden uczeń, który po piątej klasie szkoły polskiej przeszedł do ich, czeskiej, szkoły.

W siedzibie Kongresu Polaków prezes Józef Szymeczek, uzupełnił zdobytą przez Barbarę Sierszułę wiedzę o fakty historyczne.

W Polskim Centrum Pedagogicznym pani redaktor wzięła udział w dyskusji w ramach zajęć prowadzonych przez wicedyrektor PCP, Martę Kmeť, z grupą czeskich nauczycieli. Następnie odbyła długą rozmowę z dyrektor, Ireną Kufą, na temat szkolnictwa.

Pod koniec tego pracowitego dnia dziennikarka „Rzeczpospolitej" spotkała się w restauracji hotelu „Piast" z Petrem Brozdą, redaktorem naczelnym „Horizontu". Redaktor Brozda w ocenie B. Walickiego raczej nie jest nam nieprzychylny. Przyczyny aktualnego braku zrozumienia potrzeb polskiej mniejszości przez czeską większość widzi w niedostatecznej znajomości faktów historycznych. Dotyczy to w szczególności 30- i 40-latków. Przypisuje to zaniedbaniom władz, a szczególnie polityków naszego regionu, w okresie po r. 1989 w tej dziedzinie. Wprowadzenie nauki historii regionu (tej prawdziwej, obiektywnej, bez zniekształceń) do wszystkich szkół na tym terenie może w znacznym stopniu dopomóc w pokonywaniu zaszłości i doprowadzić do wzajemnego zrozumienia. Uważa to za niezmiernie istotne, jednak jest to proces długotrwały i na wyniki trzeba będzie poczekać ze 20 lat. Podsunął myśl przeprowadzenia rozpoznania wśród czeskich mieszkańców Zaolzia na tematy związane z postrzeganiem mniejszości polskiej, jej praw i sposobów ich realizacji. Może pod egidą Kongresu Polaków z wykorzystaniem studentów UŚ i UO?

Plonem pobytu red. Barbary Sierszuły w Cz. Cieszynie będzie reportaż, który ma się pojawić w dzienniku „Rzeczpospolita" w najbliższych dniach. (s)

Zabawa z krzyżówkami

Od marca Scena Polska Teatru Cieszyńskiego wystawiała dla szkół zaolziańskich spektakl pt. „Hermes przeszedł czyli Mitologia grecka" Macieja Wojtyszki w reżyserii Bogdana Kokotka. W związku z tą realizacją kierownictwo Sceny Polskiej ogłosiło konkurs na najlepszą, najciekawszą i najoryginalniejszą krzyżówkę z tematyką mitologiczną.

Nauczyciele i uczniowie nie zawiedli naszych oczekiwań i do końca kwietnia otrzymaliśmy prace konkursowe z następujących szkół: Trzyniec ul. Kopernika, Mosty, Sucha Górna, Bystrzyca, Czeski Cieszyn, Trzyniec I, Karwina Frysztat. Po zgromadzeniu prac dyrekcja Teatru oraz kierownictwo i zespół Sceny Polskiej przystąpili do rozwiązywania krzyżówek. Konkursowe jury oceniać będzie nie tylko poziom trudności poszczególnych haseł, ale także pomysły artystyczne autorów. Należy przyznać, że niektóre krzyżówki sprawiają jurorom niemałe kłopoty, a po wiadomości trzeba sięgać do słowników i encyklopedii. Natomiast inne krzyżówki zaskakują szatą graficzną i świadczą o dużej wyobraźni ich autorów.

Za wszystkie nadesłane prace serdecznie dziękujemy. Wyniki konkursu podane zostaną pod koniec maja na łamach „Głosu Ludu". (SP)

▲ *Prace plastyczki Dariny Krygiel mogą w tych dniach oglądać goście i klienci czeskocieszyńskiej siedziby Centrum Językowego i Edukacyjnego „Pygmalion". Jest to kolejna już wystawa przygotowana przez kierownictwo tej instytucji. Urodzona w 1965 r. Darina Krygiel kształciła się w Brnie i w Filii UŚ w Cieszynie. Zajmuje się rysunkiem, akwarelą, pastelem, tworzy obrazy i ilustracje. Częstymi tematami jej nastrojowych prac są rośliny, ostatnio pojawiają się również akty. Swą twórczość prezentowała na samodzielnych wystawach m.in. w Cieszynie i Cz. Cieszynie, Karwinie, Hawierzowie i Orłowej, poza naszym regionem wystawiała też w Zabrzu i w Pradze, zaś w czerwcu jej prace zostaną pokazane w galerii zamku w Wizowicach. „Prace plastyczne ciekawych twórców - malarzy, grafików, fotografów - prezentujemy już od dłuższego czasu" - mówi dyrektor „Pygmaliona" Ewa Katrušák. „Chcemy w ten sposób przyczynić się do ich promocji". Zainteresowanym twórczością D. Krygiel polecamy też strony internetowe www.radian.cz/darina.*

Fot. DANUTA BRANNA

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

SOBOTA 17 MAJA

TVP 1:

6.30 Rok w ogrodzie
7.00 Agrolinia
8.00 Wiadomości, pogoda
8.15 Plemię (s.)
8.40 Ziarno (pr. katol.)
9.05 Wirtul@ndia (dla młodych widzów)
9.35 Walt Disney przedstawia: Timon i Pumbaa (s. anim.)
10.00 Walt Disney przedstawia: Cud o północy (film fab.)
10.50 Kolejka (lista przebojów)
11.25 Moda jak pogoda: Moda i sztuka (magazyn)
11.45 Podróżnik: Karawana (mag.)
12.15 Miliard w rozumie (teleturniej)
13.00 Wiadomości
13.10 Zwierzęta świata: Afrykańska bogini rzek (film dok.)
13.45 Potwór (film włos.)
15.35 Według serca (film dok.)
15.55 Między nami (talk show)
16.30 Moda na sukces (s.)
17.00 Teleexpress
17.20 Sportowy Express
17.25 Gość Jedynki
17.35 Plebania (s.)
18.05 Sąsiedzi (s.)
18.35 Jaka to melodia? (quiz)
19.00 Wieczorynka: Król Maciuś Pierwszy (serial anim.)
19.30 Wiadomości
20.15 Indiana Jones i ostatnia krucjata (film USA)
23.25 Grand Prix na żużlu (z Chorzowa)
0.30 Autentyczna zbrodnia (film USA)
2.00 Blondynka (film USA)
3.25 Sprawiedliwość na 18. kołach (s.).

TVP 2:

6.55 Studio urody
7.05 Echa tygodnia
7.35 Spróbujmy razem (mag.)
8.00 Film dla niesłyszących: M jak miłość (serial)
8.50 National Geographic proponuje: W poszukiwaniu ścigacza Kennedy'ego (film dok.)
9.40 Ojczyzna-polszczyzna: Mając pięć lat, odpowiadając na pismo
10.00 Kręciola
10.20 Niegrzeczne dzieci: Lęk (s.)
10.45 Ostoja (mag.)
11.10 Jetsonowie (s. anim.)
11.40 Koszykarz (film USA)
13.30 30 ton! (lista przebojów)
14.00 Familiada (teleturniej)
14.30 Złotopolscy (s.)
15.00 Co nam w duszy gra: Przeboje filmowe - Cały ten film...
16.00 Śpiewające Fortepiany (teleturniej)
16.55 22. Światowy Festiwal Cyrkowy „Cirque de Demain" (s. dok.)
18.00 Program lokalny
18.30 Panorama
19.00 Świat obok nas: Gdy znika milion ludzi (film ang.)
20.00 Europa da się lubić... (talk show)
21.00 Przekroczyć próg nadziei (koncert w rocznicę urodzin Papieża)
22.20 Słowo na niedzielę
22.30 Panorama
23.05 Naganiacz (film USA)
0.40 Sierota (film USA)
2.30 Jak zabić psa sąsiada (film USA).

TV KATOWICE:

6.25 Czerwony pies Clifford (s. anim.), **6.50** Tajemnice Wiklinowej Zatoki (s. anim.), **7.30** Kurier, **7.45** Aktualności, **8.00** Z życia Kościoła (mag.), **8.30** Kurier, **8.45** Palce lizać, **9.00** Transmisja z posiedzenia Sejmowej Komisji Śledczej, **16.00** Magazyn kulinarny, **16.15** Aktualności, **16.30** Kurier, **16.45** Młodzież kontra... (pr. public.), **17.30** Kurier, **17.35** Świat (mag.), **18.00** Aktualności, **18.30** Kurier, **18.40** Czterej pancerni i pies (s.), **19.50** Sport, **20.30** Kurier, **20.55** Przegląd gospodarczy, **21.15** Książka tygodnia, **21.30** Kurier, **21.45** Aktualności, **22.00** Sobotni magazyn sportowy, **23.00** Żartowniś (kom. ang.), **0.35** Życie Kamila Kuranta (s.), **1.25** Cel podróży (s. dok.).

TV POLSAT 1:

6.00 Muzykogranie, **7.00** Twój lekarz oraz Wystarczy chcieć (mag.), **7.30** Magazyn redakcji programów religijnych, **8.00** Strażnicy czasu (s. anim.), **8.25** Smocze opowieści (s. anim.), **8.55** Hugo (dla całej rodziny), **9.30** Hitmania, **10.30** Stradivari (film włos.), **12.15** Panowie, dbajcie o żony (film franc.), **14.20** Nie lękajcie się (film dok.), **15.10** 4x4 (mag.), **15.45** Informacje, **16.10** Przyjaciele 6 (s.), **16.40** Roswell: w kręgu tajemnic (s.), **17.40** Szkoła przetrwania (s.), **18.45** Informacje, **19.15** J.A.G. Wojskowe Biuro Śledcze 2 (s.), **20.15** Świat według Kiepskich (s.), **20.50** Miodowe lata 8 (s.), **21.30** Studio Lotto, **21.50** 9 niezwykłych tygodni (s.), **22.50** Pod przysięgą (film USA), **0.40** W potrzasku (film USA), **2.45** Panowie, dbajcie o żony (film franc.).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

NIEDZIELA 18 MAJA

TVP 1:

6.30 Czas relaksu
6.50 Przystanek Unia
7.40 Bohaterowie z Olimpu (s. anim.)
8.05 Rodzina Leśniewskich (s.)
8.35 Škoda Auto Grand Prix MTB (relacja)
9.00 Teleranek
9.30 Transmisja Mszy Świętej bł. Urszuli Ledóchowskiej i bł. Józefa Sebastiana Pelczara oraz dwóch sióstr zakonnych Marii de Mattia i Wirginii Centurione
12.35 Tydzień
13.00 Wiadomości
13.20 Walczę o każdy dzień (rep.)
13.50 Kochamy polskie seriale (teleturniej)
14.25 Druga podróż poślubna (film USA)
15.55 Czas na dokument (s. dok.)
17.00 Teleexpress
17.15 Sportowy Express
17.25 DTV (p. Jacka Fedorowicza)
17.35 Śmiechu warte
18.05 Lokatorzy (s.)
18.30 Jaka to melodia? (quiz)
19.00 Wieczorynka: Kubusiowe opowieści (serial anim.)
19.30 Wiadomości
20.15 Tygrysy Europy (s.)
21.05 Koncert z okazji urodzin papieża Jana Pawła II
22.15 Przełomy Missouri (film USA)
0.20 101 Reykjavik (film islandz.).

TVP 2:

7.00 Czterdziestolatek - 20 lat później (s.)
8.00 M jak miłośc (s.)
9.00 Program muzyczny
10.00 Nie tylko dla komandosów (rep.)
10.25 Smak Europy
10.35 National Geographic proponuje: Na polach lawy (s. dok.)
11.05 Podróże kulinarne R. Makłowicza
11.30 Smak Europy
11.45 Żandarm się żeni (film franc.)
13.10 Kora ola, ola! (koncert)
14.00 Familiada (teleturniej)
14.30 Złotopolscy (s.)
15.00 Szansa na sukces: Perfect
16.00 Na dobre i na złe (s.)
16.55 Delegacja (s.)
17.25 7 dni świat
18.00 Program lokalny
18.30 Panorama
19.00 Święta wojna (s.)
19.30 Tylko futbol (mag.)
20.00 Kabaret Moralnego Niepokoju przedstawia: Jaka piękna tragedia
21.00 Dziewczęta z Ośrodka (s.)
21.30 Zwierzenia kontrolowane
22.00 Panorama
22.35 Ingmar Villqist: 51 minut (teatr TV)
23.30 Porywacze (film USA).

TV KATOWICE:

6.15 Miki Mol i straszne Płaszczydło (s. anim.), **6.40** Królestwo Zielonej Polany (film anim.), **7.05** Książka dla dzieci, **7.30** Kurier, **7.45** Aktualności, **8.00** Koncert życzeń, **8.30** Kurier, **8.45** Pięć pytań dp Unii, **9.00** Teleplotki, **9.30** Kurier, **9.45** Sprawa na dziś (s.), **10.15** Anna Karenina (s.), **11.05** Skoda Grand prox MTB, **11.30** Kurier, **11.45** Z Wałęsą na rybach (mag.), **12.00** Tele moto sport, **12.30** Kurier, **12.45** Z życia Kościoła (mag.), **13.10** Oj, ni ma jak Lwów, **13.35** Speed (mag.), **14.00** Klub Globtrotera, **14.30** Kurier, **14.35** Bądź zdrów (mag.), **15.00** Teleturniej, **15.30** Kurier, **15.45** Ale kino, **16.15** Aktualności, **16.30** Kurier, **16.45** Kazimierz Kowalski zaprasza, **17.30** Kurier, **17.35** Teleplotki, **18.00** Aktualności, **18.30** Kurier, **18.35** Skoda Grand Prix MTB, **19.00** Referendum 2003, **20.05** Wyścigu Pokoju - podsumowanie, **20.30** Kurier, **20.55** Od niedzieli do niedzieli (pr. public.), **21.15** Wyścigi Służewiec 2003, **21.30** Kurier, **21.45** Aktualności, **22.00** Niedzielny magazyn sportowy, **22.30** Kurier, **22.45** Kurier sportowy, **23.00** Telekurier nocą, **23.50** Pograbek (film pol.), **1.05** Świąteczna miłość (kom. USA), **2.30** Cel podróży (s. dok.).

TV POLSAT 1:

6.00 Hitmania, **7.00** 4x4 (mag.), **7.30** Magazyn redakcji programów religijnych, **8.00** Casper (s. anim.), **8.25** Smocze opowieści (s. anim.), **8.55** Hugo (dla całej rodziny), **9.30** Power Rangers (s.), **10.00** Muzykogranie, **11.00** Słoneczny patrol 8 (s.), **11.55** Ed (film USA), **13.45** Czarny pies czy biały kot (talk show), **14.35** Nie lękajcie się (film dok.), **15.30** Fundacja Polsat, **15.45** Informacje, **16.10** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.), **16.40** Siódmy papirus (film USA), **18.45** Informacje, **19.15** V.I.P. 2 (s.), **20.15** Rodzina zastępcza (s.), **20.50** Zostać Miss (s.), **21.30** Studio Lotto, **22.50** Kuba Wojewódzki (s.), **23.55** Niezła sztuka, **0.25** Magazyn Ligi Mistrzów, **1.30** Magazyn sportowy.

PONIEDZIAŁEK 19 MAJA

TVP 1:

6.00 Kawa czy herbata
8.00 Wiadomości, pogoda
8.15 Woronicza 17 (s.)
8.30 Kocie bajki (s. anim.)
8.55 Budzik (dla najmłodszych)
9.20 Film dla dzieci
9.55 Miliard w rozumie (teleturniej)
10.20 Rok w ogrodzie
10.50 Gotowanie na ekranie (mag.)
11.25 Transmisja ze spotkania papieża Jana Pawła II z Polakami w Rzymie
12.25 Wiadomości
12.45 Plebania (s.)
13.15 Sąsiedzi (s.)
13.40 Czarodziejki (s.)
14.25 Ach te okienka (s.)
14.40 Jak zdobyć unijne pieniądze
15.00 Wiadomości
15.10 Bądź i rządź (mag.)
15.35 Rewizja nadzwyczajna: Śmierć Walerego Sławka
16.00 Rower Błażeja
16.20 Przed Opolem
16.30 Moda na sukces (s.)
16.50 Polak = Europejczyk (rep.)
17.00 Teleexpress
17.20 Sportowy Express
17.40 Klan (s.)
18.10 Magazyn olimpijski - Echa stadionów
18.50 Polska w Europie - instrukcja obsługi
19.00 Wieczorynka: Tabaluga (s. anim.)
19.30 Wiadomości
20.20 Nasz przyjaciel Saddam (film dok.)
21.15 Jedynka w Europie (felieton)
21.25 Sensacje XX wieku: Zabójcy (s. dok.)
22.15 Szept prowincjonalny (mag.)
22.40 Przed Opolem
23.05 Monitor Wiadomości, sport
23.20 Kurs dnia (mag.)
23.30 Rozmowy na nowy wiek: z Czesławem Miłoszem
0.00 Jan Zachwatowicz (film dok.).

TVP 2:

7.15 Pandora i Platon (s. anim.)
7.40 Marceli Szpak dziwi się światu (s. animowany)
7.45 Przygody kota Filemona (s. anim.)
8.00 Na dobre i na złe (s.)
8.50 Pytanie na śniadanie (mag.)
10.25 Podróże kulinarne R. Makłowicza
10.50 Święta wojna (s.)
11.15 Wielkie romanse XX wieku: Oleg Cassini i Gene Tierney (s. dok.)
11.40 Sukces (s.)
12.35 Szukać szczęścia (rep.)
13.00 Panorama
13.15 Złotopolscy (s.)
13.40 Co nam w duszy gra: Przeboje filmowe
14.35 To twoja droga (rep.)
15.00 Zielona szkoła (dla dzieci)
16.00 Panorama
16.25 Na dobre i na złe (s.)
17.20 Polska bez fikcji
17.50 Program lokalny
18.30 Panorama
19.00 Va banque (teleturniej)
19.30 Znaki czasu
20.00 Śpiewające Fortepiany (teleturniej)
20.55 Kochaj mnie (s.)
21.25 997 (mag. krym.)
22.00 Panorama
22.35 Bandyta (film pol.-franc.)
0.10 Bandycki Petersburg (s.)
0.55 Słowa i znaki: O samotności.

TV KATOWICE:

6.25 Złota ósemka (s.), **7.30** Kurier, **7.45** Aktualności, **8.00** Z krukiem w herbie, **8.30** Kurier, **8.45** Gość dnia (wywiad), **9.00** Święta i uroczystości na świecie (s. dok.), **9.30** Kurier, **9.45** Kawalerki (s.), **10.15** Wojenne dni Warszawy (s. dok.), **10.30** Kurier, **10.45** Sprawa na dziś (s.), **11.15** Gość dnia, **11.30** Kurier, **11.45** Młodzież kontra... (pr. public.), **12.30** Kurier, **12.35** Czas pogodnych bogów (s. dok.), **13.30** Kurier, **13.50** Agrobiznes (mag.), **14.00** Od niedzieli do niedzieli, **14.30** Kurier, **14.45** WuWuA, **15.00** Lizzie McGuire (s.), **15.30** Kurier, **15.45** Z krukiem w herbie, **16.15** Aktualności, **16.30** Kurier, **16.45** Rozmowa dnia, **17.00** Przegląd gospodarczy, **17.30** Kurier, **17.50** Wizytówki, **18.00** Aktualności, **18.30** Kurier kulturalny, **18.45** Sport w TV Katowice, **19.00** Referendum 2003, **20.00** Telekurier (mag.), **20.30** Kurier, **20.50** Echa dnia, **21.15** Eurotel (mag.), **21.30** Kurier gospodarczy, **21.45** Aktualności, **22.00** Porozmawiajmy, **22.15** To jest temat (cykl rep.), **22.30** Kurier, **22.45** Kurier sportowy, **23.00** Morderczy demon (thriller USA), **0.35** Cel podróży (s. dok.).

TV POLSAT 1:

6.00 Piosenka na życzenie, **7.00** Beyblade (s. anim.), **7.25** Interwencja (rep.), **7.55** Szkoła przetrwania (s.), **8.55** 9 niezwykłych tygodni (s.), **9.45** Zerwane więzi (talk show), **10.45** Rosyjska ruletka (s.), **11.45** Amor Latino (s.), **12.40** Luz Maria (s.), **13.40** Twój lekarz i Wystarczy chcieć (mag.), **14.10** 4x4 (mag.), **14.40** Beyblade (s. anim.), **15.05** 13. posterunek (s.), **15.45** Informacje, **16.10** Samo życie (s.), **17.15** Życiowa szansa (teleturniej), **18.10** Interwencja (rep.), **18.45** Informacje, **19.15** Rosyjska ruletka (s.), **21.10** Samo życie (s.), **21.30** Studio Lotto, **21.55** Sposób na blondynkę (film USA), **0.15** Biznes informacje, **0.40** Graffiti, **0.55** Bumerang (pr. public.), **1.30** Kuba Wojewódzki (s.), **2.40** Aquaz Superchat na żywo.

CZESKI PROGRAM TELEWIZYJNY

SOBOTA 17 MAJA

■ TC 1:

5.00 Kolory życia
5.55 Świat motoryzacji
6.35 Powietrze - to nasze morze
6.50 Złoty wiek astronomii (s. dok.)
7.10 Sezamie, otwórz się!
7.35 Bolek i Lolek (s. anim.)
7.50 Niewiarygodne wakacje rodziny Smolików (s. anim.)
8.15 Wiadomostki ze świata
8.30 Kot w butach
10.05 Pojedynki pięci w świecie zwierząt (s. dokumentalny)
10.40 Tydzień w regionach
11.05 Nasza wieś
11.25 Korzenie
12.00 Wiadomości
12.05 Na pływalni z Josefem Curą
12.30 „Špona" (pr. public.)
13.10 Na rozdrożu (s. dok.)
13.25 Noce w dziczy (dok.)
14.15 Moda - Ekstrawagancja
14.40 Granatowy bicyklel (s.)
16.20 Oczarowani III (s.)
17.15 Co mogę dla siebie zrobić, czyli...
17.25 Wędrówki za winem II (s. dok.)
17.55 Prognoza pogody
18.00 Wiadomości
18.05 Humor Eduarda Hrubeša
18.45 Europa Eugena Brikcíusa (s. dok.)
18.57 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia, komentarze
19.35 Wydarzenia w kulturze
19.45 Bramki, punkty, sekundy
20.00 Manež Bolka Polívki (pr..rozryw.)
21.20 Doskonała burza (film USA)
23.30 Wiadomości
23.35 Bramki, punkty, sekundy
23.45 Szaleję za tobą VI (s.)
0.15 Kraina gliniarzy (film USA)
2.00 Kinobox
2.20 Pocałunek wampira (horror USA)
3.55 Pop art
4.35 Złoty wiek astronomii (s. dok.).

■ TC 2:

5.00 Magazyn Ligi Mistrzów
5.45 Czeski łowca przygód
6.15 Wydarzenia ekonomiczne
6.25 Wiadomości TVS
6.45 Wydarzenia w świecie
6.55 Report (aktalności reg.)
7.55 Panorama
8.30 Wielki wóz
9.00 Kursy językowe
10.00 Klucz (mag.)
10.30 Salon
11.00 Obcy podejrzanym (film kanad.)
12.40 „Zdaleka ne tak ošklivá, jak se původně zdálo" (teatr TC)
13.35 Poczucia
14.30 Fernandel o sobie (sylwetka aktora)
15.30 Na falach Czeskiego Radia
16.20 P. Sampras versus A. Agassi: Niekończąca się walka tenisowa (dok.)
16.45 Pani Brown (film ang.)
18.30 Wyścig Pokoju
18.50 Rajd Argentyny
19.15 Euronews
20.00 Koncert Galowy Opera 2003
21.30 Ilustrowane felietony Ludvíka Vaculíka
21.40 Operetkowe uwertury i intermezza
22.05 Teatr żyje!
23.10 Noc z Andělem
0.40 Wielka muzyka nocna
4.00 Lista przebojów
5.00 Na „Kloboučku"

■ NOVA:

6.30 Filmy animowane, **6.50** „Hromkočky" (s. anim.), **7.15** Taz-mania III (s. anim.), **7.40** Action Man (s. anim.), **8.05** Dziewczyny Gilmora II (s.), **9.00** As - Lista Przebojów, **10.10** Powrót do Edenu (s.), **11.05** Matlock IX (s.), **12.00** Dzwońcie do dyrektora, **12.30** Dwa tygodnie szczęścia (kom. czes., 1940), **14.15** Gambrinus Liga: FC Bohemia Praga - AC Sparta Praga, **16.20** Przeszkadza - nie przeszkadza, **16.40** Cienie Toronta (s.), **17.40** Pogoda, **17.45** Ucieczki do domu (film czes.), **19.30** DTV, sport, pogoda, **20.00** Go-Go shou, **21.50** Specjalista (thriller USA), **0.00** Puszek, **0.45** Pogrzebany żywcem (thriller USA), **2.15** Tylko niewierność (erot. thriller USA), **4.20** Dzwońcie do dyrektora, **4.45** Kolacja, **5.10** Do-Re-Mi, **5.20** Zaryzykuj! (teleturniej).

■ PRIMA:

8.00 NHL Power Week, **8.35** Salon samochodowy, **9.15** Pływające kwiaty jeziora (film przyrod.), **9.50** Pod niebem Afryki (s.), **11.35** Navarro III (s.), **13.20** Pisane losem (film niem.), **15.05** Nikt nie jest doskonały, **16.05** Prima TV, **16.20** Hercule Poirot (s.), **17.25** Piekarz cesarza (bajka czes.,' 1951), **18.55** Prognoza pogody, **19.00** Dziennik, **19.15** Mniam, czyli..., **19.45** Sylvester i Tweety (s. anim.), **19.55** Wydział kryminalny Kolonia III (s.), **20.55** Julia Lescaut IV (s.), **22.40** Przepaść (film USA), **0.30** Wyjątkowe dni (film USA), **2.55** Ciernie.

NIEDZIELA 18 MAJA

■ TC 1:

5.10 Magazyn F
5.25 Rajd Argentyny
5.50 Nauka o kraju ojczystym (s. dok.)
6.05 „F. L. Vék" (s.)
6.55 Z wizytą w ZOO
7.00 Niezwykłe wakacje rodziny Smolików (s. anim.)
7.30 Bajkowa niedziela
9.35 Wędrująca kamera
10.00 Obiektyw
10.30 Kalendarium
10.45 Nieznajomość prawa szkodzi
11.00 „F. L. Vék" (s.)
12.00 Wiadomości
12.10 W jaki sposób...
12.35 Na ekranie
13.10 „Jak přišli kováři k měchu" (bajka)
14.10 Drogi wiary
14.45 Rodzinne rozdroża
15.10 „Nadeje má hluboké dno" (film czes.)
16.35 Kronikarsko
16.40 W poszukiwaniu zagubionego czasu
17.00 Nauka o kraju ojczystym (s. dok.)
17.25 Szczęście domowe
17.55 Prognoza pogody
18.00 Wiadomości
18.05 O skarb Agnieszki Czeskiej (teleturniej)
18.50 Słowo świąteczne
18.57 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia, komentarze
19.40 Bramki, punkty, sekundy
19.55 Losowanie Sportki
20.00 Garaż Koba (film TC)
21.25 Wydarzyło się...
21.40 Wiadomości
21.45 Bramki, punkty, sekundy
21.50 Losowanie Sportki
21.55 Syreny (film USA)
23.40 Losowanie „10" szczęśliwych
23.45 W służbach specjalnych (s.)
0.25 Četnické humoresky" (s.)
2.00 Nieznajomość prawa szkodzi
2.15 Podróżomania
2.45 Country Express Praga - Nashville
3.25 Nasza wieś
3.40 Korzenie
4.15 Tydzień w świecie
4.45 Ilustrowane felietony Ludvíka Vaculíka.

■ TC 2:

6.50 Wiadomości TVS
7.05 Słowo świąteczne
7.10 Wędrówki za winem (s. dok.)
7.40 Pod korcem
7.55 Panorama
8.30 „Stratenská jeskyně" (dok.)
8.55 Praski maraton międzynarodowy
11.35 Przez Most Karola z prof. Františkiem Dvořákiem (s. dok.)
11.50 Garaż Koba (film TV)
13.15 Na dnie oceanu (s. dok.)
14.10 Studio sport
17.05 Sunset Blvd. (film USA)
18.55 Tydzień w świecie
19.15 Euronews
20.00 Wieczór tematyczny... UE
22.40 Przez Most Karola z prof. Františkiem Dvořákiem
22.55 Dograne
23.40 Fantom opery (film USA)
1.10 Teatr żyje!
2.10 Muzyka na jeziorze
2.45 „Špona" (pr. public.)
3.25 W drzwiach A.G.
4.25 Wielki wóz.

■ NOVA:

5.50 Mallorca (s.), **6.45** Filmy animowane, **7.15** „Hromkočky" (s. anim.), **7.40** Taz-mania III (s. anim.), **8.05** Action Man (s. anim.), **8.30** Kto przetrwa II, **9.30** Zaloty, **10.05** Powrót do Edenu (s.), **11.05** Diagnoza: Morderstwo IV (s., 1/26), **12.00** Siódemka, **13.00** Rady ptaka Loskutaka, **13.40** Perry Mason (s.), **15.25** Mężczyzna do wzięcia (film USA), **17.40** Pogoda, **17.45** Druga księga dżungli Rudyarda Kiplinga: Maugli i Balu (film USA), **19.30** DTV, wiadomości sportowe, pogoda, **20.00** Złotka (pr. rozryw.), **21.10** Kobra 11: Wprowadzenie do akcji teamu 2 (s.), **22.05** Odłamki, **22.30** Najsłabsi! Spadajcie!, **23.30** „Laguna Heat" (film USA), **1.25** Czarny Anioł (s.), **2.05** Dziewczyna Playboya na Miami Beach (s. erot.), **3.35** Siódemka, **4.30** Odłamki.

■ PRIMA:

8.00 Wojna stulecia (s. dok.), **9.00** Świat 2003, **9.30** „Pozdní máj" (film czes., 1934), **11.05** Niedzielna jazda, **12.00** Kobieta za ladą (s.), **13.00** Niedzielna partia, **13.40** Formuła show, **13.55** Wielka Nagroda Austrii, **16.00** Prima uderzenie, **17.15** „The Money Pit" (kom. USA), **18.55** Prognoza pogody, **19.00** Dziennik, **19.15** Mniam, czyli..., **19.45** Sylvester i Tweety (s. anim.), **19.55** Edel i Strack I (s.), **20.55** Nikt nie jest doskonały (pr. rozryw.), **22.00** Porwanie w Rio (thriller niem.), **23.50** Dziennik mordercy (film USA), **1.25** Niedzielna partia, **2.10** Niedzielna jazda.

PONIEDZIAŁEK 19 MAJA

■ TC 1:

5.05 Na ekranie
5.35 Kinobox
5.59 Dzień dobry z TC
8.30 Sezamie, otwórz się
9.00 Wiadomości
9.05 Spostrzeżenia skądinąd
9.15 Kung-Fu: Legendy ciąg dalszy III (s.)
10.00 Nałeczona dla Paddy'ego (bajka)
11.20 Wydarzyło się...
11.35 Kronikarsko
11.40 Ego
12.00 Wiadomości
12.10 „Četnické humoresky" (s.)
13.40 Nie zastanawiaj się i kręć!
14.05 W poszukiwaniu zaginionego czasu
14.25 Humor Eduarda Hrubeša
15.05 Moda - Ekstrawagancja
15.30 Na ekranie
16.00 Wiadomości
16.05 Czarodziejskie przedszkole
16.35 Śpiewnik domowy
16.40 Pomagajmy sobie
17.05 Game Page
17.15 AZ-quiz (teleturniej)
17.40 Europejskie referendum
17.50 Report (aktualności reg.)
18.10 Kung-Fu: Legendy ciąg dalszy III (s.)
18.57 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia, komentarze
19.35 Wydarzenia kulturalne
19.50 Bramki, punkty, sekundy
20.00 Ucieczka do Budina (s.)
21.00 Podróżomania
21.35 Fakty
22.05 Spostrzeżenia skądinąd
22.10 Wydarzenia, komentarze
22.43 Bramki, punkty, sekundy
22.50 Prawo rodzinne I (s.)
23.35 Golf 2003
23.50 Szczęście domowe
0.20 Losowanie „10 szczęśliwych
0.25 Sport w świecie
1.00 Bananowe rybki (talk show)
1.35 Ciąg dalszy nastąpi... (dok.)
2.15 Muzyka na jeziorze
3.00 Europejczycy: Juha Leiviská
4.00 Terra musica
4.35 Trzymaj się!

■ TC 2:

5.05 Wędrówki za winem (s. dok.)
5.35 Bez ogródek
6.05 „Špona" (pr. public.)
6.50 Wiadomości TVS
7.05 Kalendarium
7.20 Animals
7.35 Tydzień w świecie
7.55 Panorama
8.30 TV Edukacyjna
9.00 Dzień dobry z TC
11.25 AZ-quiz (teleturniej)
11.45 Europejskie referendum
12.00 Euronews
12.30 Na rozdrożu: praca za granicą
12.35 Na dnie oceanu (s. dok.)
13.30 Parker Lewis musi wygrać II (s.)
13.55 Kot w butach (bajka)
15.30 Dograne
16.15 Ilustrowane felietony Ludvíka Vaculíka
16.25 Powietrze - to nasze morze
16.40 maXtreme
17.00 Sport w świecie
17.40 Wielki wóz
18.10 Tygodnik kulturalny
18.25 Media
19.00 Wydarzenia ekonomiczne
19.10 Wiadomości w języku migowym
19.15 Time out
19.40 Paddock - weekend wyścigowy
19.55 Stop (dla kierowców)
20.00 Umrzeć dla przywódcy (dok.)
20.50 Piękne zguby
21.20 Wydarzenia w świecie
21.30 Miłość to miłość (film szwedz.)
23.00 Film o filmie - „Nevěrné hry"
23.15 Stroi - nie stroi
0.05 Wiek filmu
1.30 Pieśń pokoju (dok.)
2.30 Wydarzenia, komentarze
3.00 Worldnet
4.00 Kursy językowe.

■ NOVA:

5.59 Śniadanie z TV Nova, **8.30** Teletubbies (s. anim.), **9.00** Zakochana (s.), **9.50** To dziecko nie jest moje (film USA), **11.25** Magazyn kulinarny, **12.10** Knots Landing (s.), **13.05** Tak płynie czas (s.), **13.50** Prawo do miłości (s.), **14.40** Gwiezdna brama IV (s.), **15.30** Brzydka Betty (s.), **16.15** Derrick (s.), **17.20** Właśnie teraz z regionu, **17.25** Zaryzykuj! (teleturniej), **18.00** M.A.S.H. (s.), **18.30** Pogoda, **18.35** JAG VI (s.), **19.30** Wiadomości, sport, pogoda, **20.00** Nakręć to!, **20.35** Mężczyzna, który wiedział za mało (kom. USA), **22.25** Tele Tele, **23.10** Ostatnia walka (film USA), **0.45** Xena V (s.).

■ PRIMA:

8.00 Piekarz cesarza (bajka czes., 1951), **9.25** Wspaniali i bogaci (s.), **10.20** Prima jazda, **11.30** Fatalna miłość (s.), **12.25** Krok po kroku VI (s.), **12.50** Beverly Hills 90210 (s.), **13.45** Doktor ze wsi IV (s.), **14.40** Renegat III (s.), **15.30** Hunter VII (s.), **16.30** FC Tescoma Zlin - FC Slowan Liberec (piłka nożna), **18.45** Prima TV, **18.50** Minuty regionu, **18.55** Prognoza pogody, **19.00** Wiadomości, **19.15** Mniam, czyli..., **19.45** Sylvester i Tweety (s. anim.), **19.55** Komisarz Rex II (s.), **20.55** Siska III (s.), **22.05** Ofiara (thriller USA), **23.55** Na temat!, **0.00** Zachodnie skrzydło IV (s.), **0.50** Sauna.

● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ●

JIŘÍ NOVÁČEK: MUSIMY POPRAWIĆ DEFENSYWĘ

Jutro Karwina - Allrisk

Stan rywalizacji o trzecie miejsce w Interlidze piłkarzy ręcznych pomiędzy Banikiem Karwina i Allriskiem Praga przed jutrzejszym meczem w Karwinie wynosi 1:1. Podopieczni trenera Jiřego Nováčka w środę przegrali w Pradze 18:24, Jutro przed własną publicznością karwiniacy są dobrej myśli, ale najważniejsze, aby marzenia o dobrym wyniku zrealizowały się na parkiecie. Po piątkowym treningu poprosiliśmy o krótką rozmowę trenera Karwiny **Jiřego Nováčka**.

■ ■ Środowe zwycięstwo Allrisku Praga podziałało na pewno na karwiński sprzęd jak zimny prysznic...

- Oczywiście liczyliśmy na korzystniejszy wynik. Niestety znów źle spisali się łącznicy. Właśnie ze środkowej strefy boiska zdobywamy najmniej bramek.

■ ■ A więc co zaleci pan graczom w jutrzejszym meczu?

- Kładę nacisk zwłaszcza na koncentrację od pierwszych minut. Musimy też poprawić grę w linii defensywnej. W Pradze brakowało mi większej zadziorności, agresywności w kryciu rywala. Rywalizacja potrwa do trzech zwycięstw, w najgorszym wypadku wrócimy na decydujący mecz ponownie do Karwiny *(w środę seria wraca do Pragi, ewentualny piąty mecz odbędzie się w przyszłą niedzielę - przyp. red.)*.

■ ■ Gwiazdą tej serii jest bez wątpienia bramkarz Allrisku Petr Štochl. Czy spodziewał się pan takiej formy w wypadku tego zawodnika?

- Petra Štochla znam bardzo dobrze. To inteligentny szczypiornista, który świetnie odczytuje zamysły rywala. Rzeczywiście sprawiał nam do tej pory najwięcej kłopotów, ale mam nadzieję, że chłopcy w końcu znajdą receptę na obniżenie jego samopoczucia.

■ ■ Czy oprócz kontuzjowanego Horáka wszyscy są do pańskiej dyspozycji?

- Wygląda na to, że jutro zaprezentujemy się w identycznym składzie, jak w środę w Pradze. Na lekki ból pleców narzeka Roman Farář, René Vašek leczy odciśnięty kciuk, nie w pełni sił jest też Andrej Titkow. Wszyscy chcą jednak zagrać w jutrzejszym spotkaniu.

JANUSZ BITTMAR

● **ALLRISK PRAGA - BANIK KARWINA 24:18 (12:9)**. Bramki dla HCB: K. Heinz 4, Láclavík 3, Prokopec 2/2, Vašek 2/1, Farář, T. Heinz, Konečný po 2, Bednařík 1. **Kary** 3:1, **siódemki** 1/1:5/3 (nie trafił Prokopec i Vašek), **sędziowali** Čanda, Brunovský, widzów 100. **Jutrzejszy** mecz w Karwinie rozpoczyna się o godz. 10.30. **(Ok)**

REZYGNACJA LIBORA PALI W ŚWICIE

Następcą Čopjak

Znany na naszym terenie Libor Pala zrezygnował w piątek z funkcji trenera drugoligowych piłkarzy Lukullusa Świtu Nowy Dwór Mazowiecki. „Miałem inne niż zarząd klubu spojrzenie na kierowanie zespołem. Dotychczas sam decydowałem o sprawach sportowych, natomiast od momentu, kiedy drużyna spadła na drugie miejsce w tabeli, kierowanie drużyną przejął zarząd. Nie mogłem się na to zgodzić, dlatego dziś rano na ręce prezesa Wojciecha Szymańskiego złożyłem rezygnację. Rozstaliśmy się za porozumieniem stron" - powiedział Libor Pala.

Wczorajszy trening poprowadził drugi trener Miroslav Čopjak (eks Banik Olbrachcice), natomiast oficjalnie szkoleniowcem w dzisiejszym meczu ligowym z Aluminium Konin będzie menażer Andrzej Prawda, gdyż Čopjak nie ma jeszcze odpowiedniej licencji.

Na sześć kolejek przed zakończeniem rozgrywek Świt zajmuje w tabeli drugie miejsce, premiowane grą w barażach o ekstraklasę. Do prowadzącego Górnika Polkowice traci sześć punktów. 41-letni Pala objął zespół Świtu przed sezonem 2002/2003. Wcześniej był m.in. asystentem Wernera Lička w Polonii Warszawa. **(jb, PAP)**

■ SPORT POLSKI

❒ **CZTERY MEDALE (złoty, srebrny i dwa brązowe)** mistrzostw Europy w trójboju siłowym zdobyli w Sofii Polacy. W klasyfikacji drużynowej Polska zajęła trzecie miejsce za Rosją i Ukrainą. Startowało 90 zawodników z 16 krajów. Najlepszym uczestnikiem mistrzostw według przelicznika tabeli Wilcksa (stosunek wagi ciała do podniesionego ciężaru) został zwycięzca kategorii 67,5 kg Jarosław Olech (Tęcza Społem Kielce). Wynikiem 812,5 kg w trójboju (przysiad, wyciskanie, martwy ciąg) ustanowił rekord Europy, a rezultatem 317,5 kg rekord świata w martwym ciągu.

❒ **W TOWARZYSKIM MECZU piłkarskich** reprezentacji młodzieżowych (U-21) Polska zremisowała w Łukowie z Ukrainą 2:2 (1:0).

❒ **SIATKÓWKA. Reprezentacja Polski** siatkarek przegrała z Białorusią 2:3 (17:25, 25:18, 18:25, 26:24, 13:15) w towarzyskim meczu rozegranym w Szczyrku.

❒ **WISŁA KRAKÓW** zdobyła piłkarski Puchar Polski. W rewanżowym meczu finału pokonała na wyjeździe Wisłę Płock 3:0 (1:0). Pierwszy mecz, w Krakowie, wygrał zespół z Płocka 1:0.

ZBLIŻA SIĘ »JÄKLOWSKA GODZINA«

Lekkoatletyczny klub Jäkl Karwina organizuje w dniu 21 maja już 19. edycję popularnego biegu „Jäklowska Godzina". Na stadionie Jäkla spotykają się w najbliższą środę wszyscy miłośnicy biegów długodystansowych. Prezentacja uczestników zaplanowana jest na godzinę 15.00, zaś bieg rozpocznie się z wybiciem 17.00 i potrwa do godziny 18.00. Zgłoszenia przyjmowane będą na miejscu w dniu zawodów. Opłata startowa wynosi 50 koron. „Zawodnik, który pobije rekord trasy, wynoszący 18 495 m, może się spodziewać nagrody pieniężnej w wysokości 1000 koron" - powiedział „GL" dyrektor imprezy Jilji Kartous. **(jb)**

■ NASZA OFERTA ■ NASZA OFERTA ■ NASZA OFERTA

● **PIŁKA NOŻNA. II liga:** Witkowice - Xawerow (dziś, 10.15 w Hawierzowie). **MŚLF:** Dziećmorowice - Posztorna (dziś, 16.30), Trzyniec - Synot B (jutro, 10.15). **DYWIZJA:** IRP Cz. Cieszyn - Slawia Orłowa (dziś, 16.30), FC Karwina - Krawarze (jutro, 10.15), Banik Olbrachcice - Lokomotywa Piotrowice (jutro, 16.30). **MISTRZOSTWA OKRĘGU:** HD Bogumin - Bilowec (dziś, 10.15), Krnow - Jäkl Karwina, Bystrzyca - Petrzkowice (jutro, 16.30). **I A KLASA - GRUPA A:** Hoszczalkowice - Lutynia Dolna, Wrzesina - Rapid Skrzeczoń (jutro, 16.30). **I A KLASA - GRUPA B:** Stonawa - Hodslawice, Fryczowice - Niebory (dziś, 16.30), Raszkowice - ČSAD Hawierzów (jutro, 16.30). **I B KLASA - GRUPA C:** Dąbrowa - Żuków Górny, Sn Hawierzów - Liskowiec, Śmiłowice - IRP Cz. Cieszyn B, Sj Rychwałd - Zabłocie, Pietwałd - Herzmanice (wszystko dziś, 16.30), I. Piotrowice - Mosty k. Jabłonkowa, Wierzniowice - Jabłonków (jutro, 16.30). **MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO:** F. Orłowa - B. Rychwałd, V. Bogumin - FK Cierlicko, Sn Orłowa - L. Łąki (wszystko dziś, 16.30), FK Hawierzów - Sj Pietwałd (jutro, 10.15), HD Bogumin B - SKF Hawierzów, Datynie Dolne - Orłowa Poręba (jutro, 16.30). **MISTRZOSTWA POWIATU F-M:** Wędrynia - Noszowice, Oldrzychowice - D. Domasłowice (dziś, 16.30), Gródek - Nydek, Hukwałdy - Gnojnik (jutro, 16.30). **ROZGRYWKI POWIATU F-M:** Łuczina - Milików, Toszonowice - FC Kozłowice B (dziś, 16.30), Metylowice B - Bukowiec (jutro, 16.30).

● **PIŁKA RĘCZNA. Mecz o 3. miejsce w Interlidze:** Banik Karwina - Allrisk Praga (jutro, 10.30).

● **TENIS STOŁOWY. 11. Międzynarodowy Młodzieżowy Turniej pod patronatem Klubsten Karwina:** jutro od godz. 9.00 w hali SP Mendelowa w Karwinie-Granicach.

● **BASEBALL. Ekstraliga:** Arrows Ostrawa - Sokół Krcz (dziś, 13.00 w Ostrawie Porubie).